

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

**Η ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ
ΚΑΙ Η ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ.**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ 2^ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
Π. Κανελλοπούλου 4 - 101 77 ΑΘΗΝΑ

Αθήνα, 30 Νοεμβρίου 2005

ΠΡΟΣ: Όλες τις Υπηρεσίες
της Ελληνικής Αστυνομίας

ΘΕΜΑ: Εγχειρίδιο διοικητικών διαδικασιών: Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφου εγγράφου.

1. Η Ελληνική Αστυνομία, στο πλαίσιο της αποστολής της, εντάσσει στις στρατηγικές της και εφαρμόζει όλες τις ρυθμίσεις και τα μέτρα που θεσπίζονται στο συνολικό πρόγραμμα διοικητικού εκσυγχρονισμού της δημόσιας διοίκησης, με στόχο την αναβάθμιση και βελτίωση των διοικητικών υπηρεσιών που παρέχει στον πολίτη.

2. Στην κατεύθυνση αυτή εκδίδεται εγχειρίδιο διοικητικών διαδικασιών, με θέμα τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και την επικύρωση των αντιγράφων εγγράφων από τις διοικητικές αρχές, αντικείμενα για τα οποία οι πολίτες απευθύνονται κυρίως, στις Αστυνομικές Υπηρεσίες.

3. Η έκδοση του εγχειριδίου στοχεύει στην πλήρη ενημέρωση και την ομοιόμορφη εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων από τις Αστυνομικές Αρχές, ύστερα από τα πρόσφατα νομοθετικά μέτρα για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών, μεταξύ των οποίων τροποποιήθηκαν και οι διατάξεις του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999), που αφορούν τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και την επικύρωση των αντιγράφων εγγράφων.

4. Κατόπιν των ανωτέρω, παρακαλούμε για τη μελέτη και εφαρμογή των οδηγιών του εγχειριδίου από το προσωπικό των Υπηρεσιών σας. Οι διευθυντές, διοικητές και προϊστάμενοι των Υπηρεσιών να μεριμνήσουν για την κοινοποίηση των οδηγιών του σε όλο το προσωπικό τους. Ιδιαίτερα εφιστάται η προσοχή των διοικητών των Αστυνομικών Τμημάτων και των Αστυνομικών Σταθμών, ως πλέον αρμοδίων για την καθοδήγηση του προσωπικού τους στην εφαρμογή των σχετικών διατάξεων και στην εξυπηρέτηση των πολιτών.

5. Το Τμήμα Τυπογραφείου της Διεύθυνσης Τεχνικών Εφαρμογών, παρακαλείται να εκτυπώσει την παρούσα και το εγχειρίδιο, σύμφωνα με τις προδιαγραφές (διαστάσεις 17X24 εκατ., εξώφυλλο υποδείγματος, σύστημα διαρκούς ενημέρωσης), σε 3.000 αντίτυπα, τα οποία να αποστείλει στις Υπηρεσίες, μέσω της Διεύθυνσης Εσωτερικών Λειτουργιών/ Α.Ε.Α. Στη Διεύθυνση Οργάνωσης-Νομοθεσίας να αποσταλούν 100 αντίτυπα για κάλυψη των αναγκών ενημέρωσης Υπηρεσιών εκτός της Ελληνικής Αστυνομίας.

6. Η Διεύθυνση Οικονομικών /Α.Ε.Α. παρακαλείται για την έγκριση της δαπάνης εκτύπωσης του εγχειριδίου.

7. Η Διεύθυνση Εσωτερικών Λειτουργιών /Α.Ε.Α. παρακαλείται για τη διανομή του εγχειριδίου στα Γραφεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και στις Διευθύνσεις Κλάδων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓΕΛΑΚΟΣ
ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το 2^ο Τμήμα Επιτελικού Σχεδιασμού
Διεύθυνσης Οργάνωσης-Νομοθεσίας /Α.Ε.Α.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΛΙΟΥΡΑΣ
ΑΣΤΥΝ. ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ-ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ 2^ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφου εγγράφου.

- ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.
- ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ.
- Αρμόδιες Υπηρεσίες και όργανα.
- Προϋποθέσεις βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής.
- Ανάλυση προϋποθέσεων.
- Η πράξη της βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής. Υποδείγματα.
- Προϋποθέσεις επικύρωσης αντιγράφου εγγράφου.
- Ανάλυση προϋποθέσεων.
- Η πράξη της επικύρωσης αντιγράφου εγγράφου. Υποδείγματα.
- Επικόλληση ενσήμων Ελληνικής Αστυνομίας.
- ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΥΡΩΣΕΙΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.
- Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ 5-10-1961

Δ Ι Α Τ Α Ξ Ε Ι Σ

Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, Φ.Ε.Κ. Α' - 45/9-3-1999).

Άρθρο 11

Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής-Επικύρωση των αντιγράφων. (1)

1. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερόμενου γίνεται από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή από τα Κ.Ε.Π., βάσει του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 3.

Δεν απαιτείται βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, όταν προσέρχεται αυτοπροσώπως για υποθέσεις του στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα ή τα Κ.Ε.Π., προσκομίζοντας το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα πρωτότυπα έγγραφα.

2. Την επικύρωση αντιγράφου από το πρωτότυπο ή από το ακριβές αντίγραφο της διοικητικής αρχής που το εξέδωσε μπορεί να ζητήσει ο ενδιαφερόμενος από όλες τις διοικητικές αρχές και τα Κ.Ε.Π. Αντίγραφα των ανωτέρω επικυρώνονται και από δικηγόρους ή συμβολαιογράφους, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την άσκηση των λειτουργημάτων τους.

Ακριβή αντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων ή εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δημόσια αρχή επικυρώνονται από όλες τις διοικητικές αρχές και τα Κ.Ε.Π.

Η επικύρωση αντιγράφων εγγράφων που έχουν εκδοθεί από ημεδαπή διοικητική αρχή δεν απαιτείται αν τα αντίγραφα αυτά συνοδεύονται από την κατά την παρ. 5 του άρθρου 3 υπεύθυνη δήλωση, στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ακρίβεια των στοιχείων.

3. Τα επικυρωμένα κατά τα ανωτέρω αντίγραφα εγγράφων που εξέδωσε διοικητική αρχή, καθώς και τα απλά αντίγραφα εγγράφων που εξέδωσε διοικητική αρχή που συνοδεύονται από την κατά την παρ. 5 του άρθρου 3 υπεύθυνη δήλωση, στην οποία ο ενδιαφερόμενος βεβαιώνει την ακρίβεια των στοιχείων, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από τη Διοίκηση, όπως τα πρωτότυπα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κάθε φορά αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, εξαίρεση εγγράφων ή διαδικασιών από τις ρυθμίσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου αυτού, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι που αναφέρονται ρητώς σε αυτήν.

---

(1) Το άρθρο 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας τροποποιήθηκε με το άρθρο 16 του Ν. 3345/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' - 138/16-6-2005).

**Π.Δ. 75/1987 "Αλληλογραφία και συναφή θέματα
Υπουργείου Δημόσιας Τάξης" (Φ.Ε.Κ. Α΄- 45/2-4-1987).**

Άρθρο 24

Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής & επικύρωση αντιγράφων εγγράφων.

1. Οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις ισχύουσες διατάξεις, μπορούν να βεβαιώνουν το ιδιόχειρο της υπογραφής των πολιτών επάνω σε έγγραφα, τα οποία υπογράφουν ενώπιον του αρμόδιου οργάνου. Επίσης μπορούν να βεβαιώνουν την ακρίβεια αντιγράφων ή φωτοαντιγράφων πρωτοτύπων εγγράφων ή επισήμων αντιγράφων αυτών, ευρισκομένων στα χέρια των ενδιαφερόμενων πολιτών. Η επικύρωση γίνεται έπειτα από αντιπαραβολή με το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο που κατέχει ο ενδιαφερόμενος.

2. Αρμόδιοι για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων είναι όλοι οι αξιωματικοί, ανθυπαστυνόμοι και αρχιφύλακες που είναι ανακριτικοί υπάλληλοι, καθώς και οι πολιτικοί υπάλληλοι που είναι προϊστάμενοι οργανικών υπηρεσιακών κλιμακίων.

"Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από το υπόλοιπο αστυνομικό και πολιτικό προσωπικό, ύστερα από διαταγή του προϊσταμένου της οικείας αστυνομικής αρχής." (1)

3. Κατά τη βεβαίωση του ιδιόχειρου της υπογραφής αναγράφονται τα εξής: "Βεβαιώνεται το ιδιόχειρο της υπογραφής (ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου, ο αριθμός του δελτίου ταυτότητας, η χρονολογία και η αρχή έκδοσης)" και ακολούθως ο τόπος, η χρονολογία, ο τίτλος, το ονοματεπώνυμο και ο βαθμός του οργάνου που ενεργεί τη βεβαίωση, την οποία υπογράφει και σφραγίζει με τη σφραγίδα της Υπηρεσίας.

Κατά την επικύρωση του αντιγράφου εγγράφου, αναγράφεται "Ακριβές αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο από το πρωτότυπο ή επίσημο αντίγραφο που βρίσκεται στα χέρια του (αναγράφονται όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο)" και ακολουθεί ό,τι και στο προηγούμενο εδάφιο αναφέρεται.

4. Για τη βεβαίωση του ιδιόχειρου της υπογραφής σε έγγραφα γραμμένα στην ελληνική ή ξένη γλώσσα και προορισμένα να χρησιμοποιηθούν σε ξένες αρχές που εδρεύουν, είτε στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό, καθώς και για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων γραμμένων σε ξένη γλώσσα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

---

(1) Το εντός εισαγωγικών δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 24 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Π.Δ. 149/1992 (Φ.Ε.Κ. Α΄- 60/21-4-1993).

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Υπηρεσίες και όργανα αρμόδια για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων.

Αρμόδια για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων είναι οποιαδήποτε διοικητική αρχή και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.). Με τον όρο διοικητική αρχή νοούνται:

- Όλες οι δημόσιες Υπηρεσίες.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α) α΄ και β΄ βαθμού, δηλαδή οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, οι δήμοι και οι κοινότητες.
- Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ).

Αρμόδιοι για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων πέραν από οποιαδήποτε διοικητική αρχή και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είναι οι δικηγόροι και οι συμβολαιογράφοι. (1)

Αρμόδιοι για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής και για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας είναι:

-Όλοι οι αξιωματικοί, οι ανθυπαστυνόμοι και αρχιφύλακες που είναι ανακριτικοί υπάλληλοι.

-Οι πολιτικοί υπάλληλοι που είναι προϊστάμενοι οργανικών υπηρεσιακών κλιμακίων (διευθυντές Διευθύνσεων και προϊστάμενοι Τμημάτων και Γραφείων).

-Οι υπόλοιποι αστυνομικοί (βαθμοφόροι μη ανακριτικοί υπάλληλοι και αστυφύλακες) και πολιτικοί υπάλληλοι, εφόσον οριστούν με έγγραφη διαταγή του προϊσταμένου της Υπηρεσίας τους. Η διαταγή αυτή μπορεί να ανακαλείται οποτεδήποτε κατά την κρίση του οικείου προϊσταμένου.

---

(1) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 παρ. 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ‘‘Η μήνυση γίνεται απευθείας στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, αλλά και στους άλλους ανακριτικούς υπαλλήλους, είτε από τον ίδιο το μηνυτή είτε από ειδικό πληρεξούσιο. Το έγγραφο της πληρεξουσιότητας μπορεί να δοθεί και με απλή έγγραφη δήλωση. Η γνησιότητα της υπογραφής του εντολέα πρέπει να βεβαιώνεται από οποιαδήποτε δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή ή δικηγόρο. Το έγγραφο της πληρεξουσιότητας προσαρτάται στην έκθεση για την κατάθεση της μήνυσης.....’’.

Προϋποθέσεις βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής.

Το αρμόδιο όργανο της Υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας ενεργεί τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- *Ο ενδιαφερόμενος φέρει κατά τη βεβαίωση, πρωτότυπο έγγραφο αποδεικτικό της ταυτότητάς του.*
- *Υπογράφει ενώπιον του αρμοδίου οργάνου.*
- *Το έγγραφο επί του οποίου υπογράφει περιέχει πλήρη δήλωση βούλησης που δεν αντίκειται στο νόμο και τα χρηστά ήθη.*
- *Το έγγραφο είναι γραμμένο στην ελληνική γλώσσα, κατά βάση.*
- *Δεν υφίστανται διατάξεις νόμων που απαγορεύουν ή θέτουν όρους για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.*

Ανάλυση προϋποθέσεων.

Ο ενδιαφερόμενος φέρει, κατά τη βεβαίωση, πρωτότυπο έγγραφο αποδεικτικό της ταυτότητάς του, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 3 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας. (1)

Για την απόδειξη της ταυτότητας του ενδιαφερομένου απαιτείται, σε κάθε περίπτωση, το πρωτότυπο αποδεικτικό έγγραφο και όχι ακριβές αντίγραφο ή επικυρωμένο φωτοαντίγραφο. (2)

Το αρμόδιο όργανο της Ελληνικής Αστυνομίας οφείλει να ελέγχει την εγκυρότητα του αποδεικτικού εγγράφου (γνησιότητα, ισχύ, ύπαρξη θεώρησης εισόδου κ.λ.π.).

Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής με μη έγκυρο αποδεικτικό έγγραφο (πλαστό ή παραποιημένο διαβατήριο ή δελτίο ταυτότητας, διαβατήριο ή ταυτότητα που η ισχύς τους έχει λήξει, άκυρο δελτίο αστυνομικής ταυτότητας κ.λ.π.) δεν είναι επιτρεπτή.

---

(1) Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999, Φ.Ε.Κ. Α΄- 45 /9-3-1999).
Άρθρο 3. Αιτήσεις προς τη Διοίκηση.

1.....

4. Τα στοιχεία της ταυτότητας που αναφέρονται στην αίτηση, όταν πρόκειται για Έλληνες πολίτες, αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή τη σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο. Η ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται, στην περίπτωση πολιτών κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο, ενώ, στις άλλες περιπτώσεις, από το διαβατήριο ή άλλο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους στη Χώρα ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές. Η ταυτότητα των νομικών προσώπων αποδεικνύεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις διατάξεις που ισχύουν στην έδρα τους. Όταν η αίτηση δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, πρέπει να συνοδεύεται από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων. Αιτήσεις για έκδοση διοικητικής πράξης που υποβάλλονται μέσω Κ.Ε.Π. τα οποία έχουν την ευθύνη ελέγχου των στοιχείων ταυτότητας, θεωρείται ότι υποβάλλονται αυτοπροσώπως στην αρμόδια για την έκδοση της πράξης υπηρεσία.

5. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από τα αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερόμενου, η οποία και διατυπώνεται σε προβλεπόμενο από τις σχετικές διατάξεις έντυπο. Ίδια δήλωση υποβάλλεται και όταν τα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας για την οικογενειακή κατάσταση, τη διεύθυνση κατοικίας και το επάγγελμα έχουν μεταβληθεί.

(2) Σχετική είναι η ΔΙΣΚΠΟ/Φ22/5583 από 22-3-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., σύμφωνα με την οποία “Ακριβή αντίγραφα του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή της προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά από τη Διοίκηση, όταν απαιτούνται και συνυποβάλλονται ως δικαιολογητικά για τη διενέργεια διοικητικών διαδικασιών. Για την απόδειξη όμως της ταυτότητας του πολίτη, για την υποβολή αιτήσεων στη Διοίκηση και την παραλαβή τελικών πράξεων (έγγραφα, πιστοποιητικά κ.α.), ή για την επίδειξη σε Δημόσιες ή Αστυνομικές Αρχές, όταν απαιτείται, επιβάλλεται η επίδειξη του πρωτοτύπου της ταυτότητας ή της προσωρινής βεβαίωσης της αρμόδιας αρχής”.

Ο Έλληνας πολίτης πρέπει να φέρει το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή το διαβατήριό του.

Οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και οπλίτες των Ενόπλων Δυνάμεων και του Λιμενικού Σώματος, καθώς και το αντίστοιχο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος, που βρίσκονται στην ενέργεια ή σε κατάσταση πολεμικής ή μόνιμης διαθεσιμότητας, αντί του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας, φέρουν τα ειδικά υπηρεσιακά δελτία ταυτότητας.

Το διαβατήριο ελέγχεται ως προς την εγκυρότητα και την ισχύ του (ημερομηνία λήξης).

Το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ελέγχεται ως προς την εγκυρότητά του. (1) (2)

(1) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.Δ. 127/1969 (Φ.Ε.Κ.29/Α'), το δελτίο ταυτότητας καθίσταται άκυρο επί μεταβολής στοιχείων της αστυνομικής ταυτότητας, λόγω αλλαγής επωνύμου, υιοθεσίας, αναγνώρισης τέκνου κ.λ.π., από της οριστικοποίησης της σχετικής πράξης. Ο ληξιαρχός ή κάθε άλλη διοικητική ή εκκλησιαστική αρχή που κατάρτισε ή εξέδωσε την πράξη, προβαίνει στην ακύρωση του δελτίου με την αποκοπή της αριστερής του γωνίας και ο ενδιαφερόμενος οφείλει να ζητήσει από την αστυνομική αρχή την έκδοση νέου δελτίου, εντός διμήνου, με την προσκόμιση του ακυρωθέντος και αντιγράφου της πράξης που επιφέρει τη μεταβολή. Η παράβαση της υποχρέωσης αυτής αποτελεί ποινικό αδίκημα που επισύρει ποινή φυλάκισης (άρθρο 13 Ν.Δ. 127/1969). Συναφώς, τονίζεται ότι *“Δελτία ταυτότητας που έχουν ακυρωθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν.Δ. 127/1969 (Α'-29) “περί αποδεικτικής ισχύος των αστυνομικών ταυτοτήτων” δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ταξιδιωτικά έγγραφα”* (άρθρο 2 παρ. 2 του Π.Δ. 308/1991, Φ.Ε.Κ. 106/Α'). Αναφορικά με το θέμα σημειώνεται ότι με την 798/1986 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, η οποία δεν είχε γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, *“η κομμένη ταυτότητα και μετά την ισχύ του Ν. 1599/86, δεν αποτελεί πλήρη απόδειξη για τα στοιχεία που αναφέρει, όταν όμως συνοδεύεται με την υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του νόμου αυτού για τα στοιχεία που έχουν συντελέσει στην αποκοπή τμήματός της ή με αντίγραφο της σχετικής πράξης, έχει και αυτή αποδεικτική ισχύ”*. Στην πράξη, το πρόβλημα της ασφάλειας δικαίου κατά τη διαμόρφωση σχέσεων που έχουν έννομη σημασία μεταξύ των πολιτών, τίθεται, κυρίως, με τα άκυρα (κομμένα) δελτία αστυνομικής ταυτότητας των γυναικών, που είχαν τελέσει γάμο πριν την ισχύ του Ν. 1329/1983 (Φ.Ε.Κ. 25/Α'), οπότε αυτές λάμβαναν το επώνυμο του συζύγου τους, και οι οποίες στη συνέχεια δεν άσκησαν το δικαίωμα ανάκτησης του πατρικού τους επωνύμου. Πρόκειται δηλαδή, για δελτία που έχουν εκδοθεί πέραν της εικοσαετίας, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 περ. γ' του Ν.Δ. 127/1969 *“η ανανέωση αυτών, εν πάση περιπτώσει, δέον απαραίτητως να γίνεται ανά δεκαετίαν.”* Συμπερασματικά, η διοίκηση δεν υποχρεούται να προβεί στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής με την επίδειξη και μόνον του άκυρου δελτίου αστυνομικής ταυτότητας. (Σχετικά με την αποδεικτική ισχύ του δελτίου “κομμένης” αστυνομικής ταυτότητας έχει εκδοθεί η ΔΙΣΚΠΟ/Φ.15/10138 από 21-6-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.).

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 της 3021/19/53 από 14-10-2005 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης *“Τύπος, δικαιολογητικά, αρμόδιες υπηρεσίες και διαδικασία έκδοσης δελτίων ταυτότητας Ελλήνων πολιτών”* (Φ.Ε.Κ. Β' -1440/ 18-10-2005), το δελτίο ταυτότητας ακυρώνεται και αντικαθίσταται: (α) λόγω ακύρωσης ένεκα μεταβολής οποιουδήποτε στοιχείου της ταυτότητας του κατόχου, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 Ν.Δ. 127/1969, (β) λόγω μη αναγραφής στο δελτίο ταυτότητας της ιθαγένειας του κατόχου ή λόγω μη αναγραφής των στοιχείων του κατόχου με λατινικούς χαρακτήρες, (γ) λόγω φθοράς, (δ) λόγω παρέλευσης δεκαετίας από την έκδοσή του, (ε) λόγω απώλειας ή κλοπής. Σχετική είναι η 8201/10-181417Α από 29-11-2005 διαταγή της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας/ Α.Ε.Α.

Ο αλλοδαπός πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να φέρει το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριό του.

Σημειώνεται ότι στα δελτία ταυτότητας των υπηκόων των περισσότερων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγράφεται και η ημερομηνία λήξης της ισχύος τους. Επομένως, αλλοδαπός πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύναται να ζητήσει τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, με το δελτίο ταυτότητας, όπως και με το διαβατήριο, εφόσον αυτά τα αποδεικτικά έγγραφα ισχύουν.

Ο αλλοδαπός υπήκοος τρίτης χώρας (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), πρέπει να φέρει το διαβατήριό ή άλλο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδος στην Ελλάδα ή τα έγγραφα που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές.

Έγγραφα που εκδίδουν οι Ελληνικές Αρχές είναι βασικά οι άδειες διαμονής.

Στην περίπτωση των αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, πέραν της εγκυρότητας του διαβατηρίου (γνησιότητα, ισχύς) ελέγχεται και η ύπαρξη θεώρησης (visa) εισόδου σε ισχύ, εφόσον απαιτείται η χορήγησή της για τη νόμιμη είσοδο στην Ελλάδα. Επίσης, ελέγχεται η γνησιότητα τυχόν άλλου εγγράφου, το οποίο σε κάθε περίπτωση, πέραν των προσωπικών στοιχείων, απαιτείται να φέρει τη φωτογραφία του κατόχου για να είναι δυνατή η χρήση του ως αποδεικτικού της ταυτότητας.

---

(1) Με το άρθρο 73 παρ. 1 του Ν. 3386/2005, “Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια” (Φ.Ε.Κ. Α΄ -212/ 23-8-2005), ορίζεται ότι: “Ο υπήκοος τρίτης χώρας είναι υποχρεωμένος να προσέρχεται ο ίδιος κατά την υποβολή της αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, καθώς και για την ανανέωση αυτής. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η σχετική πληρεξουσιότητα αποδεικνύεται εγγράφως με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από αστυνομική αρχή και με την προϋπόθεση τήρησης της παρ. 1 του άρθρου 84 του νόμου αυτού.”

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 3386/2005 (Φ.Ε.Κ. 212/Α΄), καθιερώνονται κατηγορίες αδειών διαμονής για εργασία, ανεξάρτητη οικονομική δραστηριότητα, ειδικούς λόγους, εξαιρετικούς λόγους, οικογενειακή επανένωση, καθώς και άδειες διαμονής αόριστης διάρκειας και επί μακρόν διαμένοντος.

Ειδικά από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας εκδίδονται τα ακόλουθα έγγραφα για την ταυτότητα αλλοδαπών:

- Ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς (από Αλβανία και τέως Ε.Σ.Σ.Δ.).
- Δελτίο ταυτότητας αλλοδαπού (ομογενείς από Τουρκία, Κύπρο και Αλβανία).
- Άδεια παραμονής αλλοδαπού (ομογενείς από άλλες χώρες).
- TDV Titre De Voyage (ταξιδιωτικό έγγραφο για πρόσφυγες).
- TDV Titre De Voyage (ταξιδιωτικό έγγραφο για ανιθαγενείς).
- Άδεια παραμονής αλλοδαπού που αναγνωρίστηκε ως πρόσφυγας.
- Ειδικό δελτίο αλλοδαπού που ζήτησε να αναγνωριστεί ως πρόσφυγας.
- Ειδικό δελτίο υπό ανοχή παραμονής μη αναγνωρισθέντος ως πρόσφυγα.

Επισημαίνεται ότι το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να μην παρέχει τις υπηρεσίες του σε υπήκοο τρίτης χώρας, ο οποίος δεν έχει διαβατήριο ή άλλο ταξιδιωτικό έγγραφο που αναγνωρίζεται από διεθνείς συμβάσεις, θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και γενικά δεν αποδεικνύει ότι έχει εισέλθει και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα (άρθρο 84 παρ.1 εδάφιο πρώτο του Ν. 3386/2005 ‘‘Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια’’, Φ.Ε.Κ. Α΄ -212/ 23-8-2005). (1)

Κατ’ εξαίρεση, επιτρέπεται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής κρατούμενου αλλοδαπού για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθεί ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται εξ’ οιουδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητάς του (παρ. 2 άρθρου 84 Ν. 3386/2005). (2)

---

(1) Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 84 του Ν. 3386/2005 (Φ.Ε.Κ 212/Α΄), οι υπάλληλοι των Υπηρεσιών και φορέων που παραβαίνουν τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου αυτού, διώκονται πειθαρχικά και τιμωρούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, για παράβαση καθήκοντος.

(2) Ο Συνήγορος του Πολίτη, με το 8524/5.2.1 από 23-6-2005 έγγραφό του προς το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, εκφράζει την άποψη ότι στα αποδεικτικά της ταυτότητας αλλοδαπού έγγραφα που εμπίπτουν στην έννοια της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999), εντάσσεται και το υπηρεσιακό σημείωμα περί του καθεστώτος διαμονής του στην Ελλάδα, το οποίο εκδίδεται από την αρμόδια για την απέλασή του Αστυνομική Αρχή, σε περίπτωση που αφήνεται ελεύθερος, αφού κρατήθηκε προσωρινά επί τρίμηνο, λόγω έκδοσης διοικητικής απόφασης απέλασης, που δεν έγινε εφικτό να εκτελεστεί. Σύμφωνα με την Αρχή, η άρνηση παροχής της ζητούμενης από τον αλλοδαπό υπηρεσίας, δηλαδή η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του, ανεξάρτητα του αμφισβητούμενου ζητήματος σχετικά με τη νομιμότητα ή μη της παραμονής στην Ελλάδα των προσώπων που η απέλασή τους είναι ανέφικτη, δεν συνιστά ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της ρύθμισης του νόμου, στην περίπτωση που αφορά παροχή εξουσιοδότησης προς δικηγόρο, προκειμένου να τον εκπροσωπήσει νομίμως και με επάρκεια ενώπιον των αρμόδιων εθνικών αρχών για τα ζητήματα που άπτονται του καθεστώτος διαμονής του στη χώρα. Λαμβάνοντας υπόψη τα νομικά προβλήματα που ο αλλοδαπός αντιμετωπίζει ως προς το ζήτημα της διαμονής του στη Χώρα, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι η άρνηση βεβαίωσης της υπογραφής του, δύναται να επιφέρει προσκόμματα στην απόλαυση των συνταγματικά κατοχυρωμένων θεμελιωδών δικαιωμάτων του, περί αναφοράς στις αρχές και αναζήτησης και παροχής έννομης προστασίας, τα οποία αναγνωρίζονται κατά καθολικό τρόπο στον οποιοδήποτε διαμένει στη Χώρα και υπάγεται στους κανόνες της ελληνικής έννομης τάξης. Με την άποψη αυτή συμφωνούμε απόλυτα. Το αρμόδιο όργανο υποχρεούται και στις περιπτώσεις αυτές να προβαίνουν στη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερόμενου αλλοδαπού σε παροχή εξουσιοδότησης προς το δικηγόρο που τον εκπροσωπεί, βάσει του υπηρεσιακού σημειώματος (που φέρει φωτογραφία) της Αστυνομικής Αρχής, η οποία είναι αρμόδια για τα θέματα απέλασης αλλοδαπών.

Ο ενδιαφερόμενος πολίτης υπογράφει ενώπιον του οργάνου.

Με την αυτοπρόσωπη παρουσία αφενός προστατεύονται τα έννομα συμφέροντα του πολίτη και αφετέρου διασφαλίζεται το όργανο που θα ενεργήσει τη σχετική πράξη και το δημόσιο συμφέρον.

Το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να ελέγξει αν το πρόσωπο που παρουσιάζεται ενώπιον του για θεώρηση του γνησίου της υπογραφής είναι το αναφερόμενο στο αποδεικτικό της ταυτότητας έγγραφο (έλεγχος φωτογραφίας κ.λ.π.), καθώς και αν είναι ικανό για δικαιοπραξία. (1)

Σε περίπτωση που ο πολίτης είναι αδύνατο να μετακινηθεί και να προσέλθει στο κατάστημα της Αστυνομικής Υπηρεσίας (άτομα με αναπηρίες, ασθενείς) τότε το αρμόδιο όργανο επιβάλλεται να μεταβαίνει στην κατοικία του ενδιαφερόμενου, προκειμένου να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής αυτού και να μην αρκείται σε διαβεβαιώσεις τρίτων ότι το σχετικό έγγραφο έχει υπογραφεί από τον ενδιαφερόμενο. Επισημαίνεται ότι η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται από το ίδιο το αρμόδιο για την ενέργεια της πράξης όργανο, το οποίο μεταβαίνει στην κατοικία του ενδιαφερόμενου. (2)

Υπογραφή είναι η ιδιόχειρη και συνήθως ιδιόρρυθμη αναγραφή του ονόματος και του επωνύμου προσώπου, που ισχύει ως διακριτικό του εν λόγω προσώπου (*Γ. Μπαμπινιώτης, Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα 1998*). Η υπογραφή είναι αναγνωρίσιμη και όχι αναγνώσιμη. Κατά συνέπεια, το αρμόδιο όργανο είναι υποχρεωμένο να βεβαιώσει το ιδιόχειρο της υπογραφής του ενδιαφερόμενου άσχετα από τη γραφή που χρησιμοποιεί (ελληνική ή μη).

---

(1) Σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα “Η δήλωση βούλησης από ανίκανο για δικαιοπραξία είναι άκυρη” (άρθρο 130 Α.Κ.). Επίσης, “η δήλωση βουλήσεως είναι άκυρη αν, κατά το χρόνο που έγινε, το πρόσωπο δεν είχε συνείδηση των πράξεών του ή βρισκόταν σε ψυχική ή διανοητική διαταραχή που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησής του.”(άρθρο 131 Α.Κ.). Κατά συνέπεια, το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να μη θεωρήσει το γνήσιο της υπογραφής προσώπου που δεν συμπλήρωσε το δέκατο έτος της ηλικίας του ή βρίσκεται σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση (άρθρο 128 Α.Κ.), καθώς και προσώπου που κατά τη στιγμή της βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής δεν έχει συνείδηση της δήλωσης που υπογράφει (μεθυσμένος κ.λ.π.). Βλέπε σχετικά παρακάτω για τις παράνομες και άκυρες δικαιοπραξίες.

(2) Σχετική είναι η 7011/10/27ζ από 10-11-1992 εγκύκλιος διαταγή του Υπουργού Δημόσιας Τάξης (Υ.Δ.Τ./ Κ.Δ.Υ./ Διεύθυνση Μελετών/ 1^ο Τμήμα), με θέμα “Εξυπηρέτηση ατόμων με ειδικές ανάγκες”.

Η υπογραφή τίθεται από τον ενδιαφερόμενο πάνω σε έγγραφο περιέχον πλήρη δήλωση βούλησης που δεν αντίκειται στο νόμο και στα χρηστά ήθη.

Έγγραφο είναι γραπτό δυνάμενο να έχει νομική σημασία, αποτελεί δηλαδή ανθρώπινη σκέψη, νοητή τουλάχιστον στους ενδιαφερόμενους και πρόσφορη να χρησιμεύσει ως βάση για ενάσκηση δικαιώματος.

Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής "εν λευκώ", δηλαδή σε λευκό χαρτί ή σε έντυπα υπευθύνων δηλώσεων, βεβαιώσεων κ.λ.π., επί των οποίων δεν έχει συμπληρωθεί το περιεχόμενο της δήλωσης ή βεβαίωσης του ενδιαφερόμενου, δεν επιτρέπεται, ως μη σύννομη, αφού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται επί εγγράφων (άρθρο 24 παρ.1 Π.Δ. 75/1987). Έγγραφο, βεβαίως, δεν θεωρείται το λευκό χαρτί ούτε και το έντυπο δήλωσης, βεβαίωσης κ.λ.π., στο οποίο έχουν συμπληρωθεί μόνο οι ενδείξεις των στοιχείων ταυτότητας του ενδιαφερόμενου, χωρίς να περιλαμβάνεται και η δήλωση της βούλησης αυτού ή άλλο στοιχείο προορισμένο ή πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία.(1)

Ειδικά, η παράλειψη προσδιορισμού σε κείμενο εξουσιοδότησης του εξουσιοδοτούμενου προσώπου καθιστά ελλιπή και κατ' ουσία άνευ περιεχόμενου τη δήλωση του εξουσιοδοτούντος, αφού δεν εμπεριέχεται σ' αυτή ρητά, ούτε κατ' άλλο τρόπο εξωτερικεύεται, η βούληση του τελευταίου για παροχή εξουσίας αντιπροσώπευσης σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Η ατελής δήλωση δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα του εξουσιοδοτούντος, τις αρχές των συναλλαγών και την ασφάλεια δικαίου και ως εκ τούτου δεν είναι νομικά δυνατή η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής σε κείμενο εξουσιοδότησης, στο οποίο δεν έχουν συμπεριληφθεί τα στοιχεία του εξουσιοδοτούμενου προσώπου. (2)

---

(1) Βλέπε παρακάτω την 1538/1992 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης.

(2) Σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, η αναφορά (αναγραφή) των στοιχείων του εξουσιοδοτημένου φυσικού προσώπου ή του νομικού προσώπου, το οποίο επιθυμεί ο εξουσιοδοτών, αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του εγγράφου της εξουσιοδότησης. Η παρεχόμενη στον εξουσιοδοτούμενο εξουσία αντιπροσώπευσης, πρέπει να αφορά πράξη που είναι δεκτική αντιπροσώπευσης και να μην αφορά πράξεις οι οποίες λόγω της φύσης τους ή από το νόμο είναι ανεπίδεκτοι αντιπροσώπευσης (211 Α.Κ.). Σ' ό,τι αφορά την εξουσιοδότηση νομικών προσώπων, όπως προκύπτει από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 61 και 62 του Αστικού Κώδικα, τα νομικά πρόσωπα, έχουν κατ' αρχήν καθολική ικανότητα δικαίου όπως και τα φυσικά πρόσωπα, η οποία δεν εκτείνεται επί εννόμων σχέσεων που προϋποθέτουν την ιδιότητα του φυσικού προσώπου, όπως σχέσεων οικογενειακού ή κληρονομικού δικαίου. Περαιτέρω, κατά το άρθρο 70 Α.Κ. το νομικό πρόσωπο επειδή δεν έχει φυσική υπόσταση κατ' ανάγκη αποκτά δικαιώματα και αναλαμβάνει υποχρεώσεις δια των εκπροσωπούντων αυτό φυσικών προσώπων, δηλαδή των οργάνων του. Ως όργανα θεωρούνται τα φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν δικαίωμα να προβαίνουν σε ενέργειες προς κτήση δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων, στο μέτρο που καθορίζει η συστατική πράξη, η οποία ενδεχομένως να συμπληρώνεται από το νόμο. Η παρεχόμενη από φυσικά πρόσωπα προς τα νομικά πρόσωπα εξουσία αντιπροσώπευσης πρέπει να συνάδει προς το χαρακτήρα και τη φύση των εργασιών που διεξάγονται από το νομικό πρόσωπο και ενεργούνται δια των οργάνων αυτού και οπωσδήποτε να μη θέτει σε κίνδυνο τις αρχές των συναλλαγών ούτε την ασφάλεια δικαίου (π.χ. το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος ανώνυμη εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών με σκοπό τη διεξαγωγή χρηματιστηριακών συναλλαγών).

Περαιτέρω ελέγχεται το κείμενο του εγγράφου επί του οποίου ζητείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής. Η υποχρέωση ελέγχου του επιλήψιμου του εγγράφου εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της αποστολής της Ελληνικής Αστυνομίας (άρθρο 8 Ν. 2800/2000, Φ.Ε.Κ 41/Α'), μπορεί δηλαδή να αποτρέψει ενέργειες αθέμιτες, παράνομες ή αντίθετες προς τα χρηστά ήθη, όπως γίνεται δεκτό και με τη 1538 από 20-10-1992 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, η οποία έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης.

Για το θέμα αυτό έχει διατυπωθεί και η άποψη ότι δεν απαιτείται ο έλεγχος του επιλήψιμου του εγγράφου, επειδή η πράξη της θεώρησης του γνησίου της υπογραφής είναι αυτοτελής και δεν προσδίδεται με αυτή εγκυρότητα στην ακρίβεια του κειμένου, αλλά μόνο στην υπογραφή του ενδιαφερομένου. Η άποψη αυτή δεν γίνεται αποδεκτή από την Ελληνική Αστυνομία. (1)

---

(1) Από την Ανεξάρτητη Αρχή "Ο Συνήγορος του Πολίτη" είχε διατυπωθεί η άποψη ότι οι δημόσιες αρχές υποχρεούνται να βεβαιώνουν το γνήσιο της υπογραφής ανεξάρτητα από το περιεχόμενο των εγγράφων, διότι η πράξη της βεβαίωσης είναι αυτοτελής (σχετικά έγγραφα είναι τα με αριθ. πρωτ. 8153/25-5-00 από 22-6-2000 προς το Β' Α.Τ. Χανίων και 11515/24-7-00 από 16-10-2000 προς τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Κρήτης). Η ίδια άποψη έχει διατυπωθεί και από το Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης (ΔΙΣΚΠΟ/Φ.22/44513 από 21-2-1992 έγγραφο), ότι δηλαδή το αρμόδιο όργανο βεβαιώνει μόνο το γνήσιο της υπογραφής του ενδιαφερόμενου χωρίς με την πράξη αυτή να προσδίδεται άλλη εγκυρότητα στην ακρίβεια του κειμένου, παρά μόνο στην εγκυρότητα της υπογραφής του ενδιαφερόμενου. Η αποδοχή της άποψης αυτής ενέχει τον κίνδυνο καταχρηστικής άσκησης δικαιωμάτων (άρθρο 25 παρ.3 Συντάγματος, άρθρο 281 Αστικού Κώδικα) αντιβαίνει δηλαδή σε βασικό κανόνα δημόσιας τάξης. Για το λόγο αυτό δεν έγινε αποδεκτή από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (Σχετικό είναι το με αριθ. πρωτ. 1010/1/16α από 3-1-2001 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης-Νομοθεσίας /Α.Ε.Α. προς το Συνήγορο του Πολίτη).

1538/1992 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ Υ.Δ.Τ. *

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
Αριθ. πρωτ: 3382 Φ. Γν. 1538

Αθήνα, 20 Οκτωβρίου 1992

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
Διεύθυνση Μελετών/ Τμήμα 3^ο

Σε απάντηση του με αριθ. 7011/10/27δ /30-9-92 εγγράφου σας, γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το άρθρο 24 του π.δ. 75/87 στις παραγρ. 1 και 4 ορίζει τα εξής:

1. Οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις ισχύουσες διατάξεις, μπορούν να βεβαιώνουν το ιδίόχειρο της υπογραφής των πολιτών επάνω σε έγγραφα, τα οποία υπογράφουν ενώπιον του αρμόδιου οργάνου.

4. Για τη βεβαίωση του ιδιόχειρου της υπογραφής σε έγγραφα γραμμένα στην ελληνική ή ξένη γλώσσα και προορισμένα να χρησιμοποιηθούν σε ξένες αρχές που εδρεύουν, είτε στην Ελλάδα, είτε στο εξωτερικό, καθώς και για την επικύρωση αντιγράφων εγγράφων γραμμένων σε ξένη γλώσσα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

Το Υπουργείο Εξωτερικών με έγγραφά του έχει καταστήσει γνωστό ότι επί του θέματος έχει ορίσει ότι η επικύρωση της υπογραφής στα ξενόγλωσσα κείμενα, τα οποία πρόκειται να υποβληθούν σε ξένες αρχές, να γίνεται από τις αστυνομικές και λοιπές δημοτικές και κοινοτικές αρχές κατόπιν προσκομίσεως από τον ενδιαφερόμενο στις αρχές αυτές μεταφράσεως (όχι επίσημης) του ξενόγλωσσου κειμένου στην ελληνική προς έλεγχο του επιλήψιμου ή μη αυτού, η οποία (μετάφραση), μετά τη θεώρηση της υπογραφής του μεταφραστή κατά τα κανονισμένα, θα τηρείται στο αρχείο της Υπηρεσίας που έκανε την επικύρωση της υπογραφής στο ξενόγλωσσο κείμενο.

Κατά συνέπεια δεν μπορεί να γίνει επικύρωση της υπογραφής σε ξενόγλωσσο έγγραφο χωρίς την τήρηση της ως άνω διαδικασίας.

Περαιτέρω επειδή η διάταξη ομιλεί περί εγγράφου, δηλαδή περί γραπτού δυναμένου να έχει νομική σημασία, αποτελούντος δηλαδή δήλωση ανθρώπινης σκέψεως, νοητής τουλάχιστον στους ενδιαφερομένους και πρόσφορου να χρησιμεύσει ως βάση για ενάσκηση δικαιώματος, συμφωνούμε πλήρως προς την παρ.7γ της υπ' αριθ. 7011/10/27^α/29-11-91 εγκυκλίου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης εχούσης ως εξής:

« Η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής “εν λευκώ,” δηλαδή σε λευκό χαρτί ή σε έντυπα υπευθύνων δηλώσεων, βεβαιώσεων κ.λ.π., επί των οποίων δεν έχει συμπληρωθεί το περιεχόμενο της δήλωσης ή βεβαίωσης του ενδιαφερόμενου, δεν επιτρέπεται, ως μη σύννομη, αφού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (άρθρο 24 παρ. 1 π.δ. 75/1987), η θεώρηση (βεβαίωση) του γνησίου της υπογραφής γίνεται επί εγγράφων. Έγγραφο, βεβαίως, δε θεωρείται το λευκό χαρτί ούτε και το έντυπο της δήλωσης, βεβαίωσης, εξουσιοδότησης κ.λ.π., στο οποίο έχουν συμπληρωθεί μόνο οι ενδείξεις των στοιχείων ταυτότητας του ενδιαφερόμενου, χωρίς να περιλαμβάνεται και η δήλωση της βούλησης αυτού ή άλλο στοιχείο προορισμένο ή πρόσφορο να αποδείξει γεγονός που έχει έννομη σημασία. Επιπλέον, ο τρόπος αυτός ενεργείας εντάσσεται και στα γενικότερα πλαίσια της αποστολής του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας, μπορεί δηλαδή να αποτρέψει ενέργειες αθέμιτες, παράνομες ή αντίθετες προς τα χρηστά ήθη».

Κατά συνέπεια, δεν είναι δυνατή η θεώρηση γνησίου υπογραφής επί εγγράφου που δεν περιέχει δήλωση του ενδιαφερομένου.

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΡΙΖΟΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

* Η γνωμοδότηση αυτή έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης.
(7011/10/27ς από 11-11-1992 απόφαση-πράξη αποδοχής Υ.Δ.Τ.)

Το έγγραφο να είναι γραμμένο στην ελληνική γλώσσα, κατά βάση.

Το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής του ενδιαφερόμενου εφόσον το έγγραφο πάνω στο οποίο υπογράφει είναι γραμμένο στην ελληνική γλώσσα, δηλαδή στην επίσημη γλώσσα του ελληνικού κράτους την οποία και γνωρίζει το αρμόδιο όργανο. (1)

Για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής σε έγγραφα γραμμένα στην ελληνική γλώσσα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε ξένες αρχές οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή, καθώς και για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής σε ξενόγλωσσα έγγραφα, ακολουθούνται οι παρακάτω διαδικασίες που καθορίζονται από το Υπουργείο Εξωτερικών. (2)

Βεβαίωση της υπογραφής πάνω σε έγγραφο γραμμένο στην ελληνική γλώσσα και προορισμένο να χρησιμοποιηθεί σε ξένες αρχές:

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος διαμένει σε απομακρυσμένο σημείο της χώρας και προσέρχεται σε Αστυνομική Υπηρεσία, η βεβαίωση πρέπει να γίνεται προσωπικά από το διοικητή αξιωματικό της Υπηρεσίας ή τον αναπληρωτή του και όχι από άλλα όργανα της Υπηρεσίας ή από όργανα υπηρεσιακών μονάδων επιπέδου Σταθμού, που δεν διοικούνται από αξιωματικό, προς αποφυγή σφαλμάτων και άσκοπης αλληλογραφίας μεταξύ των Υπηρεσιών και στην πράξη βεβαίωσης, πέραν των λοιπών στοιχείων, να αναγράφονται οπωσδήποτε ο τίτλος του οργάνου που ενεργεί τη βεβαίωση (διοικητής ή αναπληρωτής διοικητή), το ονοματεπώνυμο και ο βαθμός του.

Ο διοικητής της Αστυνομικής Υπηρεσίας οφείλει να ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι η πράξη της βεβαίωσης απαιτείται να επικυρωθεί από τον προϊστάμενό του διευθυντή και γενικά για τη διαδικασία που ακολουθείται στις περιπτώσεις βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής επί εγγράφων που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ενώπιον ξένων αρχών.

Η υπογραφή του διοικητή ή του αναπληρωτή του επικυρώνεται από τον προϊστάμενο αυτού διευθυντή Διεύθυνσης της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Αττικής και Θεσσαλονίκης ή Αστυνομικής Διεύθυνσης Νομού ή τον αναπληρωτή του, στην πράξη βεβαίωσης του οποίου αναγράφονται επίσης, ο τίτλος, το ονοματεπώνυμο και ο βαθμός του.

---

(1) Το γνήσιο της υπογραφής βεβαιώνεται και σε έντυπα με το ίδιο κείμενο σε δύο ή περισσότερες γλώσσες, εφόσον μια από τις γλώσσες του εντύπου είναι η ελληνική γλώσσα.

(2) Η διαδικασία αυτή έχει καθοριστεί με το Φ.090/1091/ΑΣ 194 από 18-8-1979 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών. Για το θέμα αυτό σχετική είναι η 49/2005 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου στο Υπουργείο Εξωτερικών (αριθ. πρωτ. 2536 από 22-8-2005 έγγραφό του προς το ΥΠ.ΕΞ), από την οποία προκύπτει ότι η αρμοδιότητα της Μεταφραστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών για επικύρωση του γνησίου της υπογραφής επί ξενόγλωσσων κειμένων δεν θεσπίζεται ως ειδική και αποκλειστική, κατ' αποκλεισμό της συναφούς αρμοδιότητας των λοιπών δημοσίων αρχών, κατά τη γενική διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος προσέρχεται απευθείας στη Διεύθυνση της Γ.Α.Δ. Αττικής και Θεσσαλονίκης ή στην Αστυνομική Διεύθυνση Νομού, ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του μπορεί να προβαίνει στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του πάνω στο έγγραφο, χωρίς να απαιτείται στην περίπτωση αυτή, η προηγούμενη βεβαίωση από υφιστάμενή τους Υπηρεσία που διοικεί αξιωματικός. (1)

Οι ενδιαφερόμενοι των οποίων το γνήσιο της υπογραφής πάνω σε έγγραφο βεβαιώνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, επιβάλλεται να ενημερώνονται όπως αποστέλλουν αυτά στη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών για την τελική επικύρωση, προκειμένου προβούν σε περαιτέρω ενέργειες. (2)

Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής σε έγγραφα γραμμένα σε ξένη γλώσσα:

Ο ενδιαφερόμενος κατά την προσέλευσή του στην Αστυνομική Υπηρεσία, απαιτείται να προσκομίσει μετάφραση (ανεπίσημη) του ξενόγλωσσου εγγράφου στην ελληνική γλώσσα, προς έλεγχο του επιλήψιμου ή μη του περιεχομένου του. Ο προϊστάμενος της Αστυνομικής Υπηρεσίας ή ο αναπληρωτής του βεβαιώνουν πρώτα το γνήσιο της υπογραφής του μεταφραστή, που μπορεί να είναι και ο ενδιαφερόμενος, πάνω στο έγγραφο της μετάφρασης και στη συνέχεια βεβαιώνουν το γνήσιο της υπογραφής του ενδιαφερόμενου πάνω στο ξενόγλωσσο έγγραφο. Η μετάφραση αυτή, μετά τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής, τηρείται στο αρχείο της Αστυνομικής Υπηρεσίας.

Κατά τα λοιπά ακολουθείται η διαδικασία που αναφέρεται παραπάνω για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής σε έγγραφα που είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα και πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε ξένες αρχές.

---

(1) Οι διευθυντές των αναφερόμενων Διευθύνσεων συνήθως μεταβιβάζουν στους Υποδιευθυντές τους που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία του Επιτελείου το δικαίωμα υπογραφής “με εντολή” για τις βεβαιώσεις του γνησίου της υπογραφής (άρθρο 23 παρ.6 Ν. 2800/2000, Φ.Ε.Κ. 41/Α’).

(2) Η Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών τηρεί δείγματα των υπογραφών των διευθυντών των Διευθύνσεων των Γ.Α.Δ. Αττικής και Θεσσαλονίκης και των Αστυνομικών Διευθύνσεων Νομών, καθώς και των αναπληρωτών τους, τα οποία διαβιβάζονται διαμέσου της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνόμευσης του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας.

Δεν υφίστανται διατάξεις νόμων που απαγορεύουν ή θέτουν όρους για τη βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής.

Οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, ως κατ' εξοχήν επιφορτισμένες με την κατοχύρωση και διατήρηση της δημόσιας τάξης δεν δύνανται να αδιαφορούν ή πολύ περισσότερο να συνεργούν σε καταστάσεις που τείνουν να διαμορφωθούν κατά παράβαση νομικών διατάξεων. Στο πλαίσιο αυτό, δεν πρέπει να βεβαιώνουν το γνήσιο της υπογραφής προσώπων, όταν αυτά ενεργούν σε δικαιοπραξίες που είναι προφανώς παράνομες, άκυρες και επιχειρούνται κατά παράβαση των υφιστάμενων διατάξεων. Ειδικότερα, σημειώνονται:

-Η διάταξη του άρθρου 25 παρ. 3 του Συντάγματος όπου ορίζεται ότι *‘‘Η καταχρηστική άσκηση δικαιώματος δεν επιτρέπεται’’*, καθώς και η διάταξη του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα όπου προβλέπεται ότι *‘‘Η άσκηση του δικαιώματος απαγορεύεται αν υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλουν η καλή πίστη ή τα χρηστά ήθη ή ο κοινωνικός ή οικονομικός σκοπός του δικαιώματος’’*. (1)

-Η διάταξη του άρθρου 130 του Αστικού Κώδικα, σύμφωνα με την οποία *‘‘Η δήλωση βούλησης από ανίκανο για δικαιοπραξία είναι άκυρη’’*. (2)

---

(1) Η τήρηση της διάταξης εξασφαλίζεται, κατ' αρχή, με τον έλεγχο του επιλήψιμου του κειμένου.

(2) Τέτοιες δικαιοπραξίες είναι αυτές που ενεργούνται από όσους είναι:

-Ανίκανοι για δικαιοπραξία (άρθρο 128 Α.Κ.), δηλαδή όποιοι δεν έχουν συμπληρώσει το 10^ο έτος της ηλικίας τους και όσοι βρίσκονται σε πλήρη στερητική δικαστική συμπαράσταση, όπως πρόσωπα με ψυχική ή διανοητική διαταραχή ή σωματική αναπηρία που περιθάλπονται μόνιμα σε ιδρύματα κ.λ.π. (άρθρο 1666 Α.Κ.).

-Παροδικά ανίκανοι για δικαιοπραξία, δηλαδή όποιοι δεν έχουν συνείδηση των πράξεών τους ή βρίσκονταν σε ψυχική ή διανοητική διαταραχή που περιόριζε αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησής τους, όπως μεθυσμένοι, αμνήμονες, νοσηλευόμενοι σε ψυχιατρεία κ.α. (άρθρο 131 Α.Κ.).

-Περιορισμένα ικανοί για δικαιοπραξία, δηλαδή οι ανήλικοι που συμπλήρωσαν το 10^ο έτος της ηλικίας τους, όποιοι βρίσκονται σε μερική στερητική δικαστική συμπαράσταση και όποιοι βρίσκονται σε επικουρική δικαστική συμπαράσταση (άρθρο 129 Α.Κ.).

Στην τελευταία περίπτωση, όσον αφορά τους ανηλικούς άνω των 10 ετών, αυτοί είναι ικανοί για δικαιοπραξίες από τις οποίες αποκτούν απλώς και μόνο άνομο όφελος (άρθρο 134 Α.Κ.), δηλαδή να μην αναλαμβάνουν υποχρεώσεις ούτε να διαθέτουν δικαιώματα. (π.χ. Η Αστυνομική Αρχή δεν πρέπει να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής του ανηλίκου σε σύμβαση που συνάπτει με χρηματιστηριακή εταιρεία με αντικείμενο αγοραπωλησίες μετοχών, καθόσον με τη σύμβαση αυτή ο ανήλικος αναλαμβάνει και υποχρεώσεις για καταβολή του αντιτίμου των τίτλων, προμήθειας κ.λ.π.).

Για τη δικαιοπρακτική ικανότητα των ανηλικών που έχουν συμπληρώσει το 14^ο και το 15^ο έτος της ηλικίας τους, καθώς και για τους έγγαμους ανηλικούς ισχύουν οι διατάξεις των άρθρων 135, 136 και 137 Αστικού Κώδικα, αντίστοιχα.

Επίσης, το αρμόδιο όργανο δεν υποχρεούται να θεωρήσει το γνήσιο της υπογραφής αν για τη συγκεκριμένη δικαιοπραξία απαιτείται από το νόμο (Αστικό Κώδικα) η τήρηση συγκεκριμένου τύπου εγγράφου, όπως συμβολαιογραφικού εγγράφου (π.χ. για τη μεταβίβαση της κυριότητας ακινήτου, τη σύμβαση για εμπράγματο δικαίωμα σε ακίνητο, τη σύσταση δωρεάς, τη σύσταση πραγματικών δουλειών, την αποδοχή κληρονομιάς κ.λ.π.) ή δήλωσης στη γραμματεία δικαστηρίου (π.χ. αποποίηση κληρονομιάς κ.λ.π.). Στις περιπτώσεις αυτές το γνήσιο της υπογραφής δεν θεωρείται και στις πράξεις με τις οποίες παρέχεται πληρεξουσιότητα για τη σύναψη των συμβολαιογραφικών εγγράφων, καθόσον, σύμφωνα με το άρθρο 217 του Αστικού Κώδικα, η πληρεξουσιότητα υποβάλλεται στον τύπο που απαιτείται για τη δικαιοπραξία που αφορά, δηλαδή στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου.

Από τη διάταξη του άρθρου 84 παρ. 1 του Ν. 3386/2005 ‘‘Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια’’(Φ.Ε.Κ. 212/Α’), προβλέπεται ότι η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής των αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών δεν επιτρέπεται αν γενικά δεν αποδεικνύουν ότι έχουν εισέλθει και διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα. (1)

Όρο θέτει η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 84 του ίδιου νόμου, που προβλέπει τη θεώρηση του γνησίου της υπογραφής κρατουμένου αλλοδαπού για εξουσιοδότηση σε δικηγόρους, προκειμένου να εκπροσωπηθούν ενώπιον δικαστικών αρχών και υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύονται, εξ’ οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου, τα στοιχεία της ταυτότητάς του. Στην περίπτωση αυτή δεν είναι επιτρεπτή η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής σε εξουσιοδότηση του κρατουμένου προς άλλα πρόσωπα ή για άλλους σκοπούς. (2)

---

(1) Σχετικά με το θέμα βλέπε και την παράγραφο του παρόντος εγχειριδίου για τα έγγραφα που πρέπει να φέρει αλλοδαπός υπήκοος τρίτης χώρας (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), προκειμένου να ζητήσει τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του.

(2) Σχετικές είναι και οι διατάξεις του άρθρου 85 παρ. 1 του Ν. 3386/2005 που αφορούν τις υποχρεώσεις συμβολαιογράφων. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, κατά την κατάρτιση συμβολαιογραφικών πράξεων, στις οποίες συμβαλλόμενοι ή συμμετέχοντες καθ’ οιονδήποτε τρόπο είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, που παρίστανται αυτοπροσώπως ή δηλώνουν κατοικία ή διαμονή στην ημεδαπή, οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαπιστώνουν ότι αυτοί έχουν θεώρηση εισόδου ή άδεια διαμονής και να κάνουν σχετική μνεία στην πράξη τους. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις της σύνταξης πληρεξουσίων σε δικηγόρους προκειμένου να εκπροσωπήσουν υπηκόους τρίτων χωρών ενώπιον δικαστηρίων.

Ειδικό όρο αποτελεί η βεβαίωση της ταυτότητας ανηλίκου μόνον από έναν γονέα αυτού ή από εκείνον που έχει την επιμέλεια ή επιτροπεία του (3021/19/53 από 14-10-2005 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δημόσιας Τάξης, Φ.Ε.Κ. 1440/Β'). (1)

Όταν δεν υφίσταται απαγορευτική διάταξη νόμου, το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής χωρίς να εξετάσει περαιτέρω αν το σχετικό έγγραφο (εξουσιοδότηση κ.λ.π.) θα γίνει αποδεκτό από το φορέα στον οποίο πρόκειται να κατατεθεί, βάσει των εσωτερικών του κανονισμών (π.χ. το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να βεβαιώσει το γνήσιο της υπογραφής σε εξουσιοδότηση που πρόκειται να κατατεθεί σε κατάστημα τραπεζής για την ανάληψη χρημάτων ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού και της αποδοχής της ή μη από την τράπεζα).

---

(1) Η πράξη ταυτοπροσωπίας συντάσσεται σε πιστοποιητικό εγγραφής στα δημοτολόγια για ανηλίκους κάτω των 12 ετών (σε ανηλίκους κάτω των δύο ετών δύναται να συνταχθεί και σε ληξιαρχική πράξη γέννησης). Στο πιστοποιητικό ή τη ληξιαρχική πράξη επικολλάται φωτογραφία του ανηλίκου που σφραγίζεται με την υπηρεσιακή σφραγίδα. Πράξη ταυτοπροσωπίας συντάσσεται και στην αίτηση-καρτέλα για την έκδοση δελτίου αστυνομικής ταυτότητας των προσώπων ηλικίας άνω των 12 ετών. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3345/2005 (Φ.Ε.Κ. 138/Α'), όλοι οι Έλληνες πολίτες, οι οποίοι κατοικούν ή διαμένουν προσωρινά στην Ελλάδα και έχουν συμπληρώσει το 12^ο έτος της ηλικίας τους είναι υποχρεωμένοι να εφοδιασθούν με δελτίο αστυνομικής ταυτότητας. Σχετική με το θέμα είναι η 8200/83-307008 από 8-10-2005 διαταγή της Διεύθυνσης Κρατικής Ασφάλειας /Α.Ε.Α.

Η πράξη της βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής.

Εφόσον το αρμόδιο όργανο βεβαιωθεί για την ταυτότητα του ενδιαφερόμενου και συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναλύθηκαν παραπάνω, τον καλεί να υπογράψει ενώπιόν του και ακολούθως ενεργεί τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής.

Η πράξη της βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής περιλαμβάνει τα εξής:

-Τον τίτλο της Αστυνομικής Υπηρεσίας.

-Το κείμενο “Βεβαιώνεται το ιδιόχειρο της υπογραφής (ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου, αριθμός του αποδεικτικού της ταυτότητας εγγράφου, δηλαδή του δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου κ.λ.π., η ημερομηνία και η αρχή έκδοσης αυτού).” (1)

-Τον τόπο και την ημερομηνία που γίνεται η βεβαίωση.

-Τον τίτλο, την υπογραφή, το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του οργάνου που ενεργεί τη βεβαίωση. (2)

-Τη σφραγίδα της Αστυνομικής Υπηρεσίας.

Τα ανωτέρω στοιχεία αναγράφονται με το χέρι ή ορισμένα τίθενται με σφραγίδα (π.χ. τίτλος Υπηρεσίας, έναρξη κειμένου, τόπος βεβαίωσης, ονοματεπώνυμο και βαθμός οργάνου που ενεργεί τη βεβαίωση) και τα υπόλοιπα συμπληρώνονται με το χέρι. Για τη συμπλήρωση των στοιχείων με το χέρι χρησιμοποιείται αποκλειστικά ανεξίτηλο μελάνη χρώματος μπλε, ώστε να μην είναι ευχερής η παραποίηση της πράξης.

Με την ίδια πράξη μπορεί να βεβαιωθεί πάνω στο αυτό έγγραφο το γνήσιο της υπογραφής περισσότερων του ενός προσώπων.

---

(1) Το ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου αναγράφεται όπως προκύπτει από το αποδεικτικό της ταυτότητάς του έγγραφο. Στην περίπτωση αλλοδαπού που προσκομίζει διαβατήριο, άδεια παραμονής ή άλλο έγγραφο αποδεικτικό της ταυτότητάς του, όπου το όνομα και το επώνυμό του αναγράφονται με λατινική γραφή, το αρμόδιο όργανο τα αναγράφει στην πράξη βεβαίωσης με λατινικά στοιχεία.

(2) Ως τίτλος του οργάνου αναγράφεται κατά περίπτωση, ο διοικητής, ο γραμματέας, ο αξιωματικός υπηρεσίας, ο υπαξιωματικός υπηρεσίας κ.λ.π.

Υποδείγματα βεβαίωσης γνησίου υπογραφής.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΤΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΡΤΑΣ

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η
Βεβαιώνεται το ιδίόχειρο της υπογραφής του **ΠΕΡΑΝΘΗ Ηλία**
κατόχου του με αριθ. **Z.633777** δελτίου αστυν. ταυτότητας
εκδοθέντος την **24-2-1997** από το **Τ.Α. Άρτας**.
Άρτα, **15-12-2005**
Ο Αξιωματικός Υπηρεσίας

(Τ.Σ.) **Υπογραφή**

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΗΣ
ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΣ Β΄

ΕΝΣΗΜΟ
15 c. ΕΛ.ΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η
Βεβαιώνεται το ιδίόχειρο της υπογραφής του **ERNESTO MADEL**
κατόχου του με αριθ. **E. 1568767** διαβατηρίου της **ΚΟΥΒΑΣ**
εκδοθέντος την **22-9-1998** στη **HAVANA CUBA**.
Ζωγράφου, **17-12-2005**
Ο Υπαξιωματικός Υπηρεσίας

(Τ.Σ.) **Υπογραφή**

ΜΑΡΙΝΟΣ ΚΟΥΠΟΝΙΑΣ
ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΑΣ

ΕΝΣΗΜΟ
15 c. ΕΛ.ΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΙΤΩΛΙΑΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ

Β Ε Β Α Ι Ω Σ Η
Βεβαιώνεται το ιδίόχειρο της υπογραφής των
1) **ΜΟΥΣΟΥΡΑ Ιωάννη** κατόχου του με αριθ. **Π.277557** δελτίου
αστυν. ταυτότητας εκδοθέντος την **6-6-1998** από το **Α.Τ. Αστακού**.
2) **ΣΙΒΙΣΤΑ Σοφίας** κατόχου του με αριθ. **Σ.120999** δελτίου αστυν.
ταυτότητας εκδοθέντος την **5-9-1997** από το **Α.Τ. Αιτωλικού**.
Αιτωλικό, **29-12-2005**
Ο Γραμματέας

(Τ.Σ.) **Υπογραφή**

ΦΩΤΙΟΣ ΓΡΑΔΕΣ
Ανθοπαστυνόμος

ΕΝΣΗΜΑ
15 + 15 c. ΕΛ.ΑΣ

Προϋποθέσεις επικύρωσης αντιγράφου εγγράφου.

Το αρμόδιο όργανο της Αστυνομικής Αρχής ενεργεί την επικύρωση αντιγράφου εγγράφου, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Ο ενδιαφερόμενος φέρει κατά την επικύρωση, πρωτότυπο έγγραφο αποδεικτικό της ταυτότητάς του.

- Ο ενδιαφερόμενος φέρει μαζί με το προς επικύρωση αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο και το πρωτότυπο έγγραφο ή επίσημο αντίγραφο της διοικητικής αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο έγγραφο.

- Το έγγραφο είναι γραμμένο, κατά βάση, στην ελληνική γλώσσα.

- Δεν υφίστανται διατάξεις νόμων που απαγορεύουν ή θέτουν όρους για την επικύρωση αντιγράφου εγγράφου.

- Το προς επικύρωση αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο είναι ακριβές αντιπαραβαλλόμενο με το πρωτότυπο έγγραφο ή το επίσημο αντίγραφο της διοικητικής αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο έγγραφο.

Ανάλυση προϋποθέσεων.

Αποδεικτικό ταυτότητας του ενδιαφερόμενου.

Σ' ότι αφορά το αποδεικτικό έγγραφο της ταυτότητας ισχύουν όσα αναλύθηκαν για τις προϋποθέσεις βεβαίωσης του γνησίου υπογραφής.

Επικύρωση από το πρωτότυπο ή επίσημο αντίγραφο της αρχής.

Η επικύρωση του αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου γίνεται αποκλειστικά από το πρωτότυπο έγγραφο ή το επίσημο (ακριβές) αντίγραφο της διοικητικής αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο έγγραφο και ουδέποτε από επικυρωμένο αντίγραφο το οποίο δεν έχει επικυρωθεί από την αρχή που εξέδωσε το πρωτότυπο ή από επικυρωμένο φωτοαντίγραφο. (1)

---

(1) Βλέπε στις επόμενες σελίδες την 233/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

233/2000 ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 233/2000
Ολομέλεια
Συνεδρίαση της 21ης Απριλίου 2000

Σύνθεση: Πρόεδρος: Ευστράτιος Βολάνης
Αντιπρόεδροι:.....
Νομικοί Σύμβουλοι:.....
Πάρεδροι (γνώμες χωρίς ψήφο):.....
Εισηγητής: Νικόλαος Ι. Δασκαλαντωνάκης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. Ερωτήματος: ΔΙΣΚΠΟ/ Φ27/16311/ 2-8-1999 Γενικής Γραμματείας Δημόσιας
Διοίκησης του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται α) εάν τα διοικητικά όργανα έχουν την δυνατότητα να επικυρώνουν φωτοαντίγραφα όχι από το πρωτότυπο ή το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο αλλά από επικυρωθέν φωτοαντίγραφο και β) εάν τα διοικητικά όργανα έχουν την δυνατότητα να επικυρώνουν αντίγραφα από έγγραφα εκδοθέντα υπό αλλοδαπό νομικό καθεστώς.

.....
Σχετικά με το ως άνω ερώτημα η Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I.....
Π. Α. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 11 παράγρ. 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, με τον οποίο (άρθρο 33 παράγρ.1 αυτού) καταργήθηκαν οι αντίστοιχες γενικές διατάξεις του άρθρου 14 παράγρ. 3 του Ν. 1599/1986 “Σχέσεις κράτους-πολίτη, καθιέρωση νέου τύπου δελτίου ταυτότητας και άλλες διατάξεις” που αναφέρονταν στο ρυθμιζόμενο από τις παραπάνω διατάξεις θέμα (επικύρωση αντιγράφων), προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει από οποιαδήποτε διοικητική αρχή την επικύρωση αντιγράφου από το πρωτότυπο ή από το ακριβές αντίγραφο της αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο, όχι όμως και από επικυρωμένο αντίγραφο το οποίο δεν έχει επικυρωθεί από την αρχή που εξέδωσε το πρωτότυπο. Η σαφήνεια και ο ρητός χαρακτήρας των παραπάνω διατάξεων δεν επιτρέπουν να γίνει δεκτή άλλη λύση.

Β. Πριν δοθεί απάντηση στο δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, πρέπει να γίνει η εξής διευκρίνιση: Έγγραφα τα οποία προέρχονται από την αλλοδαπή, και μάλιστα δημόσια, συντεταγμένα σε οποιαδήποτε γλώσσα, δεν μπορούν να γίνουν δεκτά στο εσωτερικό της χώρας μας παρά μόνο αν η γνησιότητά τους βεβαιώνεται κατά τα διεθνή νόμιμα.

Ειδικότερα: Η Σύμβαση που υπογράφηκε στη Χάγη στις 5-10-1961 και κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 1497/1984 “Κύρωση Σύμβασης που καταργεί την υποχρέωση επικύρωσης των αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων” ορίζει τα εξής:

“*Άρθρο 1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στα δημόσια έγγραφα που έχουν συνταχθεί στο έδαφος ενός συμβαλλόμενου Κράτους και πρέπει να προσαχθούν στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου Κράτους. Κατά την έννοια της παρούσας Συμβάσεως ως δημόσια έγγραφα θεωρούνται:*

(α) τα έγγραφα που προέρχονται από αρχή ή δημόσιο υπάλληλο δικαιοδοτικού οργάνου του Κράτους, συμπεριλαμβανομένων και των εγγράφων που προέρχονται από την εισαγγελική αρχή, δικαστικό γραμματέα ή δικαστικό επιμελητή,

(β) τα διοικητικά έγγραφα,

(γ) τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,

(δ) οι επίσημες βεβαιώσεις, όπως βεβαιώσεις καταχωρίσεως, θεωρήσεις για βέβαιη χρονολογία και επικυρώσεις υπογραφής που τίθενται σε ιδιωτικό έγγραφο.

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται ωστόσο:

(α) στα έγγραφα που εκδόθηκαν από διπλωματικούς ή προξενικούς πράκτορες,

(β) στα διοικητικά έγγραφα που σχετίζονται άμεσα με εμπορική ή τελωνειακή πράξη.

Άρθρο 2. Κάθε συμβαλλόμενο Κράτος απαλλάσσει από την επικύρωση τα έγγραφα στα οποία εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση και που πρέπει να προσαχθούν στο έδαφός του. Κατά την έννοια της παρούσα Συμβάσεως, η επικύρωση δεν καλύπτει παρά μόνο τη διατύπωση με την οποία οι διπλωματικοί ή προξενικοί πράκτορες της χώρας, στο έδαφος της οποίας πρέπει να προσαχθεί το έγγραφο, βεβαιώνουν τη γνησιότητα της υπογραφής, την ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο και, ενδεχομένως, την ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος που φέρει το έγγραφο.

Άρθρο 3. Η μόνη διατύπωση που είναι δυνατό να απαιτηθεί για να βεβαιωθεί η γνησιότητα της υπογραφής, η ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο και, ενδεχομένως, η ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος που φέρει το έγγραφο είναι η επίθεση της επισημειώσεως της προβλεπόμενης στο άρθρο 4 που χορηγείται από την αρμόδια αρχή του κράτους από το οποίο προέρχεται το έγγραφο...''.

Παρατηρείται, επομένως, ότι αλλοδαπά δημόσια έγγραφα των οποίων η γνησιότητα δεν βεβαιώνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την Σύμβαση της Χάγης, ή, εφόσον προέρχονται από χώρα που δεν έχει συμβληθεί στην Σύμβαση αυτή, των οποίων η γνησιότητα δεν βεβαιώνεται κατά τα διεθνή νόμιμα (προξενική διαδικασία), δεν μπορούν να γίνουν δεκτά παντάπασι από τις ελληνικές διοικητικές αρχές.

Περαιτέρω, από τις προαναφερθείσες διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας προκύπτει ότι δεν είναι επιτρεπτή κατά το άρθρο 11 παρ. 2 αυτού η επικύρωση αντιγράφων από έγγραφα που έχουν εκδοθεί υπό αλλοδαπό νομικό καθεστώς. Και τούτο διότι οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας εφαρμόζονται μόνο σε έγγραφα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξεως και έχουν προέλθει από ημεδαπές διοικητικές αρχές (Δημόσιο, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου). Κατ' ακολουθία μόνο από έγγραφα αυτής της φύσεως επιτρέπεται βάσει του άρθρου 11 παρ. 2 του παραπάνω Κώδικα η επικύρωση αντιγράφων. Ειδικότερα, η προκειμένη διάταξη, εντασσόμενη στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας αναφέρεται προδήλως μόνο σε έγγραφα που προέρχονται από αλλοδαπές αρχές και έχουν εκδοθεί στα πλαίσια αλλοδαπών εννόμων τάξεων.

III. Εν όψει των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ., τόσο στο πρώτο σκέλος του τιθέμενου ερωτήματος όσο και στο δεύτερο σκέλος αυτού προσήκει αρνητική απάντηση. *

Ο Εισηγητής
 ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΔΑΣΚΑΛΑΝΤΩΝΑΚΗΣ
 Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ.
 ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ ΒΟΛΑΝΗΣ

---

* Η γνωμοδότηση έχει εκδοθεί πριν την αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας με τη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 16 του Ν. 3345/2005 (Φ.Ε.Κ. 138/Α').

Έγγραφα στα οποία εφαρμόζεται η επικύρωση αντιγράφων με βάση το νόμο.

Το αρμόδιο όργανο επικυρώνει αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα δημοσίων εγγράφων ελληνικών διοικητικών αρχών, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Αντίθετα, δεν επικυρώνονται αντίγραφα εγγράφων άλλων δημοσίων αρχών πέραν των διοικητικών (π.χ. δικαστικών αρχών).

Σύμφωνα με την 233/2000 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας εφαρμόζονται μόνο σε έγγραφα που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξεως και έχουν προέλθει από ημεδαπές διοικητικές αρχές (δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης) Κατ' ακολουθία μόνον από έγγραφα αυτής της φύσεως επιτρέπεται βάσει του άρθρου 11 παρ. 2 του παραπάνω Κώδικα η επικύρωση αντιγράφων. Στην κατηγορία αυτή υπάγονται και τα αντίγραφα εγγράφων που εκδίδονται από τις ελληνικές διπλωματικές και προξενικές αρχές στο εξωτερικό (πρεσβείες, μόνιμες αντιπροσωπείες σε διεθνείς οργανισμούς, διπλωματικές αντιπροσωπείες, γενικά προξενεία, προξενεία και υποπροξενεία), καθόσον συνιστούν εξωτερικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών της χώρας μας.

Στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 11 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας υπάγονται, σύμφωνα με την 335/2002 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., και οι επίσημες μεταφράσεις εγγράφων από τη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

Επίσης, σύμφωνα με την 303/2003 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ., επικυρώνονται αντίγραφα αδειών παραμονής αλλοδαπών που εκδίδονται από τις Περιφέρειες, βεβαιώσεων που χορηγούνται σε ομογενείς από χώρες της τέως Σοβιετικής Ένωσης, καθώς και βεβαιώσεων και ειδικών σημάτων λειτουργίας τουριστικών επιχειρήσεων που χορηγούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Η επικύρωση αντιγράφου άδειας οδήγησης των Υπηρεσιών Μεταφορών είναι επιτρεπτή, αλλά η κατοχή και επίδειξη του δεν παράγει έννομο δικαίωμα οδήγησης, σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Σημειώνεται ότι η επικύρωση φωτοαντιγράφου αστυνομικού δελτίου ταυτότητας ή διαβατηρίου εκδοθέντος από ελληνική δημόσια αρχή είναι επιτρεπτή, όπως προβλέπεται και από τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Ν. 2690/1999). (1)

---

(1) Σύμφωνα με την 381/2002 Γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος του Ν.Σ.Κ., θεωρείται σύνομη και επιτρεπτή, αποκλειστικά για τήρηση στο αρχείο της δημόσιας αρχής, η βεβαίωση φωτοαντιγράφου εγγράφου αλλοδαπής αρχής (π.χ. διαβατηρίου) ότι είναι όμοιο με το πρωτότυπο, στις περιπτώσεις που απαιτείται η προσκόμιση αλλά όχι η κατάθεση του πρωτοτύπου εγγράφου ως δικαιολογητικού. Η βεβαίωση αυτή πιστοποιεί μόνον την προσκόμιση και τον έλεγχο του εγγράφου της αλλοδαπής αρχής, στο πλαίσιο της πρακτικής των δημοσίων Υπηρεσιών του Ελληνικού Κράτους και δεν έχει το χαρακτήρα της επικύρωσης φωτοαντιγράφου.

Επιτρεπτή είναι και η επικύρωση εγγράφων που εκδίδονται από τις διοικητικές αρχές, τους Ο.Τ.Α. και τα Ν.Π.Δ.Δ. και από το νόμιμο τύπο σύνταξης τους δεν προβλέπεται η σφράγιση με τη σφραγίδα της Ελληνικής Δημοκρατίας (πτυχία και έγγραφα Α.Ε.Ι., έγγραφα δημοσίων νοσοκομείων κ.α.). Επιβάλλεται όμως, στις περιπτώσεις αυτές, εφόσον υπάρχουν αμφιβολίες ως προς τη νόμιμη σύνταξή τους, η επικοινωνία με την αρχή έκδοσης. (1)

Επίσης, επιτρέπεται η επικύρωση αντιγράφων εγγράφων που εκδίδονται από τα Υποθηκοφυλακεία (πιστοποιητικό ιδιοκτησίας, πιστοποιητικό βαρών, πιστοποιητικό μεταγραφής κ.α.) και τα Κτηματολογικά Γραφεία. (2)

Το αρμόδιο όργανο υποχρεούται να επικυρώνει και αντίγραφα δημοσίων εγγράφων τα οποία εκδίδονται από ελληνικές διοικητικές αρχές σε δίγλωσση μορφή (ελληνική και ξένη γλώσσα). Στην κατηγορία των εγγράφων αυτών εντάσσονται και τα κρατικά πιστοποιητικά γλωσσομάθειας που εκδίδονται από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. (3)

Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητά την επικύρωση αντιγράφων ιδιωτικών εγγράφων ή εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, από ακριβή αντίγραφα αυτών, εφόσον έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δημόσια αρχή (παρ. 2 άρθρου 11 Ν. 2690/1999, ως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 16 του Ν. 3345/2005, Φ.Ε.Κ. Α' - 138/16-6-2005).

Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελούν τα πτυχία ιδιωτικών σχολών της ημεδαπής τα οποία έχουν επικυρωθεί από δημόσια αρχή (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων) και τα πτυχία ξένων γλωσσών αλλοδαπών αρχών που έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.

Σε φωτοαντίγραφα των εγγράφων αυτών δεν επιτρέπεται να γίνει πράξη επικύρωσης, εφόσον τα προσκομιζόμενα για αντιπαραβολή έγγραφα ή ακριβή αντίγραφα δεν είναι επικυρωμένα από δικηγόρο ή δημόσια αρχή,

---

(1) Σχετική είναι η ΔΙΣΚΠΟ/ Φ22 /5583 από 22-3-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

(2) Σχετική είναι η ΔΙΣΚΠΟ/ Φ15 14941 15832 από 29-9-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

(3) Βλέπε σχετικά: αριθ. πρωτ: 7011/10/71 από 24-6-2005 έγγραφο του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας/ Διεύθυνση Οργάνωσης-Νομοθεσίας, αριθ. πρωτ: 60567/ ΚΒ από 21-6-2005 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων /Διεύθυνση Πιστοποίησης Γνώσης Ξένων Γλωσσών και αριθ. πρωτ: ΔΙΣΚΠΟ /Φ 15 12733 από 7-7-2005 εγκύκλιο του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Δεν είναι επιτρεπτή, με την επιφύλαξη της διάταξης της παρ. 5 του άρθρου 16 του Ν. 3345/2005, η επικύρωση αντιγράφων:

- Ιδιωτικών εγγράφων.
- Εγγράφων αλλοδαπών αρχών.
- Εγγράφων εκδιδόμενων από συμβολαιογράφους ή δικηγόρους.
- Εγγράφων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.
- Εγγράφων εκκλησιαστικών αρχών.
- Εγγράφων δικαστικών αρχών.
- Εγγράφων νομικών προσώπων διεθνούς δικαίου. (1)

Σύμφωνα με την 552/2004 Γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. δεν υπάγονται στις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και συνεπώς δεν επικυρώνονται αντίγραφα εγγράφων, των φορέων που εξέρχονται του δημόσιου τομέα σε εφαρμογή των άρθρων 30 του Ν. 1914/1990 και 22 του Ν. 1947/1991, της Δ.Ε.Η., του Ο.Τ.Ε. και των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων που συστήνονται με βάση το άρθρο 277 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Π.Δ. 410/1995).

Επίσης, δεν επικυρώνονται αντίγραφα μεταφράσεων των μεταφραστών πτυχιούχων του Ιονίου Πανεπιστημίου (495/2004 Γνωμοδότηση Γ΄ Τμήματος του Ν.Σ.Κ.).

Με βάση ειδική διάταξη νόμου, απαγορεύεται η επικύρωση αντιγράφων ή φωτοαντιγράφων του αποδεικτικού ενημερότητας χρεών προς το Δημόσιο. (2)

Ομοίως, δεν επιτρεπτή η επικύρωση φωτοαντιγράφων των εντύπων Ε1 και Ε9 που κατατίθενται στις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, καθώς και παρόμοιων με αυτά εγγράφων (Ε3, Ε5 κ.λ.π.). Φωτοαντίγραφα των εγγράφων αυτών επικυρώνονται μόνον από τη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία στην οποία έχουν κατατεθεί και στο αρχείο της οποίας φυλάσσονται τα πρωτότυπα.

---

(1) Σχετική είναι η ΔΙΣΚΠΟ/ Φ22 /5583 από 22-3-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

(2) Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 9 της 1109793/6134-11/0016 από 24-11-1999 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών “Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη και φορολογικές υποχρεώσεις προς το Δημόσιο”(Φ.Ε.Κ.2134/Β) “Θεώρηση από οποιονδήποτε φωτοαντιγράφων ή αντιγράφων αποδεικτικού ενημερότητας χρεών προς το Δημόσιο μετά την έκδοσή τους δεν είναι επιτρεπτή. Εξαιρούνται τα φωτοαντίγραφα των αποδεικτικών ενημερότητας εξάμηνης ισχύος τα οποία θεωρούνται, ατελώς, από την Αρχή, που πρέπει να προσκομισθεί το αποδεικτικό ενημερότητας, με την επίδειξη του πρωτοτύπου κατά τη διάρκεια ισχύος του. Τα θεωρημένα αυτά φωτοαντίγραφα κατατίθενται αντί του πρωτοτύπου και η διάρκεια ισχύος αυτών είναι αυτή, που αναγράφεται επί του πρωτοτύπου.”

Η αντιπαραβολή του αντιγράφου με το πρωτότυπο.

Η αντιπαραβολή του αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου με το πρωτότυπο έγγραφο ή το επίσημο (ακριβές) αντίγραφο της διοικητικής αρχής που εξέδωσε το πρωτότυπο, προϋποθέτει ταύτιση του περιεχομένου. Σύμφωνα με την 335/2002 Γνωμοδότηση του Ν.Σ.Κ. “η παραβολή δεν προϋποθέτει κατ’ ανάγκη ανάγνωση αλλά απαιτεί ταύτιση του περιεχομένου, η οποία είναι δυνατή και επί εγγράφων συντεταγμένων σε ξένη γλώσσα.” Πληρέστερη όμως ασφάλεια παρέχει η ταύτιση που επιτυγχάνεται με την ανάγνωση του κειμένου. Το πρόβλημα υπάρχει κυρίως κατά την επικύρωση φωτοαντιγράφων επίσημων μεταφράσεων της Μεταφραστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών από την ελληνική σε ξένη γλώσσα και ξενόγλωσσων εγγράφων που έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δημόσια αρχή. Στις περιπτώσεις αυτές, το αρμόδιο όργανο πρέπει να επιδεικνύει ιδιαίτερη προσοχή κατά την αντιπαραβολή για την ταύτιση του περιεχομένου του εγγράφου.

Τα αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα εγγράφων που είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα αλλά προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε ξένες αρχές, οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να τα επικυρώνουν στη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών. Όταν ο ενδιαφερόμενος διαμένει σε απομακρυσμένο σημείο της χώρας, η σχετική επικύρωση των αντιγράφων ή φωτοαντιγράφων των εγγράφων μπορεί να γίνει από την Αστυνομική Αρχή, αλλά στη συνέχεια ο ενδιαφερόμενος πρέπει να αποστείλει τα επικυρωμένα αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα στη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών για τις περαιτέρω ενέργειες.

Αντίγραφα ή φωτοαντίγραφα εγγράφων που είναι γραμμένα σε ξένη γλώσσα και έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο αλλοδαπών εννόμων τάξεων, με την επιφύλαξη του άρθρου 16 παρ. 5 του Ν. 3345/2005, επικυρώνονται από τη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών. (1)

Έγχρωμα αντίγραφα εγγράφων, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, επικυρώνονται από το αρμόδιο όργανο, δεδομένου ότι από τις διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία της επικύρωσης αντιγράφων, δεν προκύπτει καμία διάκριση μεταξύ έγχρωμων και μη αντιγράφων.

Επίσης, αντίγραφα εγγράφων που φέρουν φωτογραφία επικυρώνονται, γενικώς, χωρίς την επικόλληση φωτογραφίας σε αυτά, καθόσον η επικόλληση φωτογραφίας στην περίπτωση αυτή, επί της φωτοτυπημένης ή σε άλλο σημείο του αντιγράφου, συνιστά αλλοίωση ουσιώδους χαρακτηριστικού έναντι του πρωτότυπου εγγράφου, ώστε να μην αποτελεί πλέον ακριβές αντίγραφο του. (2)

---

(1) Η διαδικασία αυτή καθορίστηκε με το Φ.094/1/ΑΣ 1117 από 31-3-1988 έγγραφο του Υπουργείου Εξωτερικών. Στην περίπτωση αυτή το αντίγραφο ή φωτοαντίγραφο επικυρώνεται από τον διοικητή της Υπηρεσίας ή τον αναπληρωτή του και στη συνέχεια θεωρείται το γνήσιο της υπογραφής αυτού από τον διευθυντή ή τον αρμόδιο υποδιευθυντή της προϊσταμένης του Διεύθυνσης, πριν αποσταλεί στη Μεταφραστική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών.

(2) Σχετική η ΔΙΣΚΠΟ/ Φ22/ 5583 από 22-3-2005 εγκύκλιος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.

Η πράξη της επικύρωσης του αντιγράφου εγγράφου.

Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που σημειώνονται παραπάνω και το αρμόδιο όργανο βεβαιωθεί από την αντιπαραβολή, για την ακρίβεια του αντιγράφου ή φωτοαντιγράφου με το πρωτότυπο έγγραφο ή επίσημο αντίγραφο που βρίσκεται στα χέρια του ενδιαφερόμενου, ενεργεί την επικύρωση του αντιγράφου.

Η πράξη της επικύρωσης του αντιγράφου εγγράφου περιλαμβάνει:

- *Τον τίτλο της Αστυνομικής Υπηρεσίας.*

- *Το κείμενο “ Ακριβές αντίγραφο [ή φωτοαντίγραφο] από το πρωτότυπο [ή επίσημο αντίγραφο] που βρίσκεται στα χέρια του (ονοματεπώνυμο ενδιαφερόμενου, αριθμός του αποδεικτικού της ταυτότητας εγγράφου, δηλαδή του δελτίου ταυτότητας, διαβατηρίου κ.λ.π. η ημερομηνία και η αρχή έκδοσης αυτού)”. (1)*

- *Τον τόπο και την ημερομηνία που γίνεται η επικύρωση.*

- *Τον τίτλο, την υπογραφή, το ονοματεπώνυμο και το βαθμό του οργάνου που ενεργεί την επικύρωση. (2)*

- *Τη σφραγίδα της Αστυνομικής Υπηρεσίας.*

Τα ανωτέρω στοιχεία αναγράφονται με το χέρι ή ορισμένα τίθενται με σφραγίδα (π.χ. τίτλος Υπηρεσίας, έναρξη κειμένου, τόπος επικύρωσης, ονοματεπώνυμο και βαθμός οργάνου που ενεργεί την επικύρωση) και τα υπόλοιπα συμπληρώνονται με το χέρι. Για τη συμπλήρωση των στοιχείων με το χέρι χρησιμοποιείται αποκλειστικά ανεξίτηλο μελάνη χρώματος μπλε, ώστε να μην είναι ευχερής η παραποίηση της πράξης.

---

(1) Το ονοματεπώνυμο του ενδιαφερόμενου αναγράφεται όπως προκύπτει από το αποδεικτικό της ταυτότητάς του έγγραφο. Στην περίπτωση αλλοδαπού που προσκομίζει διαβατήριο, άδεια παραμονής ή άλλο έγγραφο αποδεικτικό της ταυτότητάς του, όπου το όνομα και το επώνυμό του αναγράφονται με λατινική γραφή, το αρμόδιο όργανο τα αναγράφει στην πράξη βεβαίωσης με λατινικά στοιχεία.

(2) Ως τίτλος του οργάνου αναγράφεται κατά περίπτωση, ο διοικητής, ο αξιωματικός υπηρεσίας, ο υπαξιωματικός υπηρεσίας, ο γραμματέας κ.λ.π.

Υποδείγματα επικύρωσης αντιγράφου εγγράφου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΑΣΤΥΝ. ΤΜΗΜΑ ΙΑΛΥΣΟΥ ΡΟΔΟΥ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΡΗΤΗΝΙΑΣ

Α Κ Ρ Ι Β Ε Σ   Α Ν Τ Ι Γ Ρ Α Φ Ο
από το πρωτότυπο που βρίσκεται στα χέρια της **ΓΕΡΜΑΝΑΚΗ Δέσποινας**
κατόχου του με αριθ. **Ο. 207853** διαβατηρίου της **Ελληνικής Δημοκρατίας**
εκδοθέντος την **25-11-2002** από το **Προξενείο Μονάχου Γερμανίας.**
Κρητηνία , **12-12-2005**
Ο Διοικητής του Σταθμού

(Τ.Σ.)   Υπογραφή

ΤΣΑΜΠΙΚΟΣ ΜΑΝΤΡΙΚΟΣ
ΑΝΘΥΠΑΣΤΥΝΟΜΟΣ

ΕΝΣΗΜΟ
44 c. ΕΛ.ΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΣΙΝΔΟΥ

Α Κ Ρ Ι Β Ε Σ   Φ Ω Τ Ο Α Ν Τ Ι Γ Ρ Α Φ Ο
από το επίσημο αντίγραφο που βρίσκεται στα χέρια του **ARNOLD SHERMAN**
κατόχου του με αριθμό **Β. 2324536** διαβατηρίου της **Μάλτας** εκδοθέντος την
14-11-2005 στη **VALETA-MALTA.**
Σίνδος, 24 -12-2005
Η Αξιωματικός Υπηρεσίας

(Τ.Σ.)   Υπογραφή

ΣΥΜΕΛΛΑ ΝΤΕΠΠΑΛΟΥ
ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΑΣ

ΕΝΣΗΜΟ
44 c. ΕΛ.ΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ΑΣΤΥΝ. Δ/ΝΣΗ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ
ΑΣΤΥΝ. ΤΜΗΜΑ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Α Κ Ρ Ι Β Ε Σ   Φ / Α Ν Τ Ι Γ Ρ Α Φ Ο
από το πρωτότυπο που βρίσκεται στα χέρια
της **ΛΕΪΛΑ ΜΠΑΚΛΑΒΑΤΖΗ**
κατόχου του με αριθ. **Τ. 971977** δελτίου αστυν. ταυτότητας
εκδοθέντος την **29-3-1999** από το **Τ.Α. Διδυμοτείχου.**
Διδυμότειχο, 12-5-2005
Ο Υπαξιωματικός Υπηρεσίας

(Τ.Σ.)   Υπογραφή

ΜΑΡΚΟΣ ΚΑΡΩΤΙΔΗΣ
ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΑΣ

ΕΝΣΗΜΟ
44 c. ΕΛ.ΑΣ

Επικόλληση ενσήμων στη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής (1)

Στην πράξη βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής οποιοδήποτε προσώπου προς εξυπηρέτηση του ιδιωτικού του συμφέροντος επικολλάται:

Ένσημο Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ) 15 λεπτών (cent). (2)

Στην περίπτωση που με την ίδια πράξη βεβαιώνεται το γνήσιο περισσότερων της μιας υπογραφών, για κάθε υπογραφή επικολλούνται στο έγγραφο τα αντίστοιχα ένσημα, δηλαδή σε έγγραφο που βεβαιώνεται το γνήσιο τριών υπογραφών θα επικολληθεί ένσημο της ΕΛ.ΑΣ 15+15+15 λεπτών (cent).

Όμως, σε περίπτωση βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής δύο ή περισσότερων προσώπων που εκπροσωπούν κατά νόμο το αυτό νομικό πρόσωπο, επικολλούνται ένσημα αντίστοιχα με του φυσικού προσώπου, δηλαδή 15 λεπτών (cent) ΕΛ.ΑΣ.

Οι ατέλειες που ισχύουν για βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κ.λ.π. δεν έχουν εφαρμογή στις περιπτώσεις βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής.

Σε περίπτωση βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής εκπροσώπου ξένης διπλωματικής αρχής εφαρμόζονται οι όροι της αμοιβαιότητας.

Επικόλληση ενσήμων στην επικύρωση αντιγράφου εγγράφου (1)

Στην πράξη επικύρωσης του αντιγράφου εγγράφου επικολλάται:

Ένσημο Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ): 44 λεπτών (cent). (2)

Σε περίπτωση που το αντίγραφο αποτελείται από περισσότερα του ενός (1) φύλλα, σε κάθε επιπλέον φύλλο επικολλάται ένσημο 23 λεπτών (cent) ΕΛ.ΑΣ.

---

(1) Τα ένσημα της Ελληνικής Αστυνομίας επικολλούνται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 38 του Ν.1884/1990 (Φ.Ε.Κ. 81/Α'). Το πάγια τέλη χαρτοσήμου του δημοσίου για τις περιπτώσεις βεβαίωσης του γνησίου της υπογραφής και επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων καταργήθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 25 του Ν.2873/2000 (Φ.Ε.Κ. 285/Α'). Σχετική είναι η με αριθ. πρωτ. 8015/1/142α από 4-1-2001 εγκύκλιος διαταγή και ο οδηγός ενσημοχαρτοσήμανσης εγγράφων (8015/6/51ε από 1807-2002) της Διεύθυνσης Οικονομικών του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας. Ένσημα του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.), που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.2913/2001 (Φ.Ε.Κ. 102/Α'), δεν επικολλούνται καθόσον δεν έχουν εκδοθεί σε κλάσεις μικρότερες των τριών (3) ευρώ (Π.Δ. 123/2003, Φ.Ε.Κ. 108/Α).

(2) Σύμφωνα με τις διατάξεις της 8015/1/142β από 30-4-2001 απόφασης του Υπουργού Δημόσιας Τάξης "Καθορισμός κλάσεων ενσήμου Ελληνικής Αστυνομίας από δραχμές σε ευρώ" (Φ.Ε.Κ. 546/Β'/11-5-2001), οι κλάσεις 15, 23, 35 και 44 λεπτών (cent) αντιστοιχούν σε ένσημα 50, 80, 120 και 150 δραχμών.

**ΩΡΑΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΓΝΗΣΙΟΥ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ.**

Η λειτουργία των εκτελεστικών Αστυνομικών Υπηρεσιών καθ' όλο το 24ωρο δεν δικαιολογεί και την υποχρέωση διεκπεραίωσης διοικητικής φύσης υποθέσεων, όπως η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής και η επικύρωση αντιγράφων εγγράφων, όταν μάλιστα η υποχρέωση αυτή για τις λοιπές δημόσιες Υπηρεσίες εξαντλείται μόνο μέσα στα όρια του ωραρίου λειτουργίας των γραφείων τους.

Με βάση τα ανωτέρω και με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινωνικού και υπηρεσιακού συμφέροντος, με τη 1010/1/5κζ από 28-5-1998 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας (Υ.Δ.Τ/Κ.Δ.Υ/Διεύθυνση Μελετών), το ωράριο υποδοχής του κοινού στις Αστυνομικές Υπηρεσίες για θεώρηση του γνησίου της υπογραφής και την επικύρωση των αντιγράφων εγγράφων, καθορίστηκε ως εξής:

-Κατά τις εργάσιμες ημέρες από την ώρα έναρξης λειτουργίας των γραφείων (δηλαδή από ώρα 07.00' ή 07.30') έως την 22.00' ώρα.

-Κατά τα Σαββατοκύριακα και τις ημέρες αργίας από την 08.00'ώρα έως την 20.00'ώρα.

Σε όλως ειδικές και εξαιρετικές περιπτώσεις ανάγκης, κατά την εκτίμηση του διοικητή ή του υποδιοικητή της Υπηρεσίας ή των εντεταλμένων οργάνων εσωτερικής υπηρεσίας να βεβαιώνουν το γνήσιο της υπογραφής και να επικυρώνουν αντίγραφα εγγράφων (π.χ. αξιωματικού υπηρεσίας), είναι δυνατό το έργο αυτό να εκτελείται και κατά παρέκκλιση του ως άνω ωραρίου.

Οι εκτελεστικές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επιβάλλεται να έχουν αναρτημένες ενημερωτικές πινακίδες στους χώρους υποδοχής του κοινού για το τηρούμενο ωράριο βεβαίωσης γνησίου υπογραφής και επικύρωσης αντιγράφων εγγράφων.

**Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ
ΕΠΙΚΥΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
(ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΧΑΓΗΣ ΤΗΣ 5-10-1961).**

Με το Ν.1497/1984 “Κύρωση Σύμβασης που καταργεί την υποχρέωση επικύρωσης των αλλοδαπών δημόσιων εγγράφων” (Φ.Ε.Κ. 188/Α’), κυρώθηκε και από τη Χώρα μας η σύμβαση που καταργεί την υποχρέωση επικύρωσης των αλλοδαπών δημόσιων εγγράφων. (1) (2)

Με τη σύμβαση αυτή καταργείται η υποχρέωση της διπλωματικής ή προξενικής επικύρωσης των αλλοδαπών δημόσιων εγγράφων και αντί αυτής χορηγείται από το Κράτος που εκδίδει το έγγραφο επισημείωση με την οποία βεβαιώνεται η γνησιότητα της υπογραφής, η ιδιότητα με την οποία ενήργησε ο υπογράφων το έγγραφο και ενδεχομένως η ταυτότητα της σφραγίδας ή του επισήματος που φέρει το έγγραφο. (3)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου δεύτερου του Ν. 1497/1984, ως αρμόδια αρχή για τη χορήγηση της επισημείωσης για τα διοικητικά έγγραφα που εκδίδονται από τις Δημόσιες Αρχές της χώρας μας, συνεπώς και από τις Αστυνομικές Αρχές, ορίζεται η Νομαρχία στην περιοχή της οποίας εδρεύει η Αρχή που έχει εκδώσει το έγγραφο. Για τα δικαστικής φύσεως έγγραφα ορίζεται το Πρωτοδικείο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η Αρχή που εκδώσει το έγγραφο.

---

(1) Σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης που κυρώθηκε με το Ν. 1497/1984, αυτή εφαρμόζεται στα δημόσια έγγραφα που έχουν συνταχθεί σε έδαφος ενός συμβαλλόμενου Κράτους και πρέπει να προσαχθούν στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου Κράτους.

Κατά την έννοια της Σύμβασης ως δημόσια έγγραφα θεωρούνται:

-Τα έγγραφα που προέρχονται από αρχή ή δημόσιο υπάλληλο δικαιοδοτικού οργάνου του Κράτους, συμπεριλαμβανομένων και των εγγράφων που προέρχονται από την εισαγγελική αρχή, δικαστικό γραμματέα ή δικαστικό επιμελητή,

-Τα διοικητικά έγγραφα,

-Τα συμβολαιογραφικά έγγραφα,

-Οι επίσημες βεβαιώσεις, όπως βεβαιώσεις καταχωρίσεως, θεωρήσεις για βέβαιη χρονολογία και επικυρώσεις υπογραφής που τίθενται σε ιδιωτικό έγγραφο.

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται ωστόσο:

-Στα έγγραφα που εκδόθηκαν από διπλωματικούς ή προξενικούς πράκτορες,

-Στα διοικητικά έγγραφα που σχετίζονται άμεσα με εμπορική ή τελωνειακή πράξη.

Σημειώνεται ότι η Σύμβαση της Χάγης είχε επικυρωθεί τουλάχιστον από 70 Κράτη. Η Ελλάδα έχει υπογράψει διμερή συμφωνία με την Κύπρο, σύμφωνα με την οποία δεν απαιτείται η επικύρωση εγγράφων με την επισημείωση της Σύμβασης.

(2) Βλέπε παραπάνω την 233/2000 γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που αναφέρεται και στις διατάξεις της Σύμβασης της Χάγης.

(3) Ως παράδειγμα αναφέρεται, η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 92 του Ν. 3386/2005 “Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια” (Φ.Ε.Κ. 212/Α’), σύμφωνα με την οποία τα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα που απαιτούνται πρέπει να είναι επικυρωμένα με την επισημείωση της Σύμβασης της Χάγης, όπου αυτή απαιτείται. Σε περιπτώσεις που δεν απαιτείται επισημείωση, τα έγγραφα αυτά πρέπει να φέρουν επικύρωση από την ελληνική προξενική αρχή ή το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών, του γνησίου της υπογραφής του αλλοδαπού οργάνου.

Αρμόδιες Αστυνομικές Αρχές για την υπογραφή των εγγράφων στα οποία χρειάζεται να τεθεί η σφραγίδα APOSTILLE-Επισημείωση είναι οι Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις για τα έγγραφα που εκδίδονται από αυτές και οι Αστυνομικές Διευθύνσεις Νομών, οι Διευθύνσεις Αστυνομίας και οι ισότιμες με αυτές Υπηρεσίες για τα έγγραφα που εκδίδονται από τις ίδιες και τις υφιστάμενές τους Υπηρεσίες.

Για να μπορεί η Νομαρχία (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση) να ελέγχει τη γνησιότητα των εγγράφων που προσκομίζονται από τους ενδιαφερόμενους προκειμένου να χορηγηθεί επισημείωση (τίθεται σφραγίδα APOSTILLE-Επισημείωση), τηρεί δείγμα της υπογραφής και τα στοιχεία αυτών που έχουν οριστεί να υπογράφουν τα έγγραφα αυτά. Προς τούτο, οι Αστυνομικές Υπηρεσίες επιπέδου Γενικής Διεύθυνσης και Διεύθυνσης αποστέλλουν στις οικείες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις δείγματα της υπογραφής των αρμόδιων για την υπογραφή των εγγράφων (Γενικών Αστυνομικών Διευθυντών και Διευθυντών ή αρμόδιων Υποδιευθυντών).

Οι αυτοτελείς Αστυνομικές Υπηρεσίες επιπέδου κατώτερου της Διεύθυνσης υποχρεούνται, όταν συντρέχει περίπτωση χρήσης της σφραγίδας APOSTILLE-Επισημείωση σε έγγραφα που εκδίδουν, να θέτουν υπόψη των προϊσταμένων τους Υπηρεσιών τη σχετική αλληλογραφία για περαιτέρω χειρισμό. (1)

APOSTILLE-ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΗ	
Convention de la Haye du 5 Octobre 1961 Σύμβαση της Χάγης της 5 Οκτωβρίου 1961	
1. Χώρα / Pays.....	Το παρόν δημόσιο έγγραφο/Le present acte public
2. έχει υπογραφεί από/a ete signe par.....	3. που ενήργησε με την ιδιότητα/agissant en qualite de.....
4. φέρει τη σφραγίδα/επίσημα/est revetu du sceau/timbre de.....	Η βεβαίωση χορηγείται/atteste
5. τόπος/a.....	6. ημερομηνία/le.....
7. από/par.....	
8. με αριθμό/sous No.....	
9. Σφραγίδα/επίσημα.....	10. Υπογραφή.....
Sceau/timbre	Signature

(1) Σχετική είναι η 1010/1/9γ από 17-10-1988 εγκύκλιος διαταγή του Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας (Υ.Δ.Τ./ Διεύθυνση Γενικής Αστυνόμευσης).